

การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

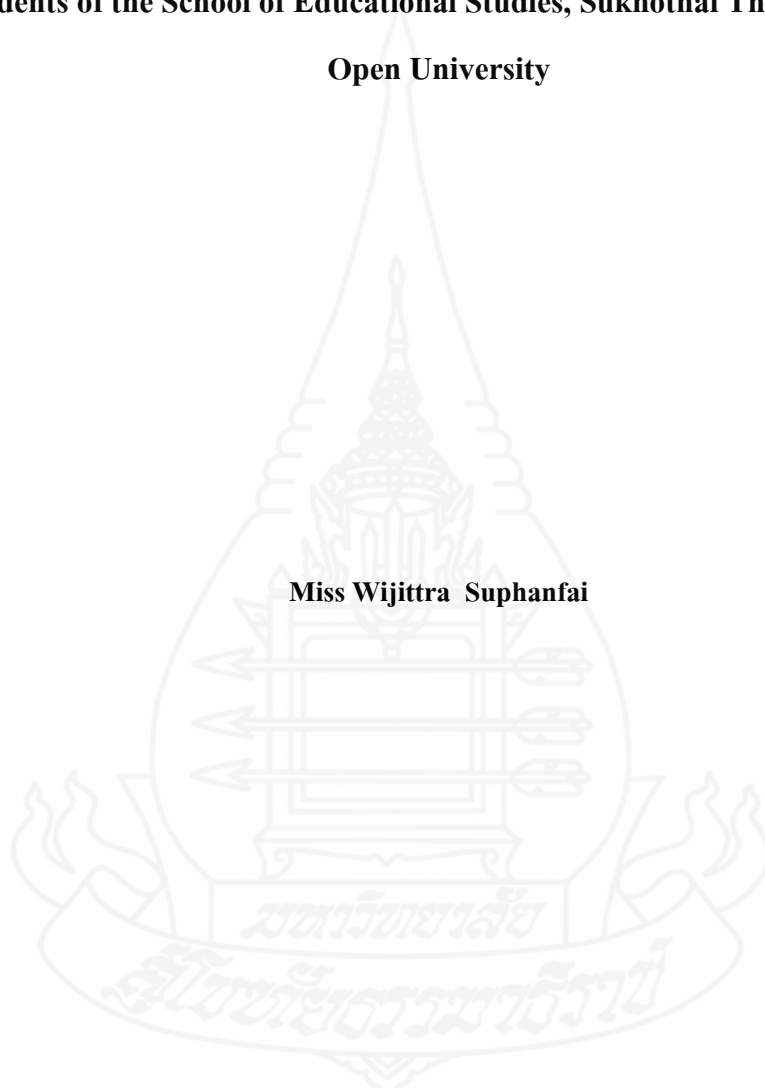
นางสาววิจิตรา สุพรรณฝ้าย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2555

**An Investigation of Factors Predicting Degree Completion of Master's Degree
Students of the School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat
Open University**

Miss Wijitra Suphanfai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Evaluation

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2012

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อและนามสกุล นางสาววิจิตรา สุพรรณฝ้าย

แขนงวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. อาจารย์ ดร. สัจจรงค์ ังคระโทก
2. อาจารย์ ดร. นลินี ฒ นคร

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐกรรณ์ หลาวทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สัจจรงค์ ังคระโทก)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. นลินี ฒ นคร)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้วิจัย นางสาววิจิตรา สุพรรณฝ้าย รหัสนักศึกษา 2542500281

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) อาจารย์ ดร. สัจจวรรณ งามกระโทก (2) อาจารย์ ดร. นลินี ฌ นคร

ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอดในการศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่เริ่มศึกษาในปีการศึกษา 2547 ถึง 2551 จำนวน 206 คน ปัจจัยทำนายที่ศึกษาประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล ปัจจัยความทุ่มเทในการเรียน ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของมหาวิทยาลัย ปัจจัยลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ และปัจจัยทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบและการวิเคราะห์ความอยู่รอด

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล และปัจจัยเจตคติและการบริการของมหาวิทยาลัย สามารถทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ส่งผลเชิงลบต่อการสำเร็จการศึกษา ขณะที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล, เจตคติและการบริการของมหาวิทยาลัยส่งผลในเชิงบวก

คำสำคัญ การสำเร็จการศึกษา การศึกษาทางไกล การวิเคราะห์ความอยู่รอด

Thesis title: An Investigation of Factors Predicting Degree Completion of Master's Degree Students of the School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

Researcher: Miss Wijitra Suphanfai; **ID:** 2542500281;

Degree: Master of Education (Educational Evaluation);

Thesis advisors: (1) Dr. Sungworn Ngudgratoke; (2) Dr. Nalinee Na Nakorn;

Academic year: 2012

Abstract

This research aimed to apply a survival analysis to analyze factors predicting degree completion of master's degree students of the School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University.

The employed research sample consisted of 206 master's degree students of the School of Educational Studies, who enrolled during the 2004 – 2008 academic years. Predicting factors being studied included the student personal factors, the emotional and behavioral adjustment factors to conform to the distance education environment, the learning commitment factor, the instructional quality factor, the attitudes toward university factor, the university services factor, the thesis/independent study advisor characteristics factor, and the research skill factors necessary to complete thesis/ independent study. The employed research instrument was a questionnaire on predicting factors for degree completion. Statistical procedures employed for data analysis were the factor analysis and survival analysis.

Research findings could be concluded that the instructional quality factor, the emotional and behavioral adjustment factors to conform to the distance education environment, the attitudes toward university factor, and the university services factor could predict the degree completion of master's degree students of the School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University with statistical significance at the .05 level. Specifically, the instructional quality factor negatively predicted degree completion while the emotional and behavioral adjustment factors, the attitudes toward university factor, and the university services factor had positive effects on degree completion.

Keywords: Degree completion, Distance education, Survival analysis

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร. สัจจวรรณ ังคกระโทก และอาจารย์ ดร. นลินี ฌ นคร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้ความรู้ ความช่วยเหลือ คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคอยห่วงใยและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย รวมทั้งตลอดเวลาอันมีค่าในการให้ความช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องตลอดทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐภรณ์ หลาวทอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนวัดเรือแข่ง(ประชาอุปถัมภ์) ทุกท่าน ซึ่งมีส่วนร่วมในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่เสนอแหล่งเงินทุนสนับสนุนการทำวิจัยและขอกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่มอบเงินทุนอุดหนุนในการทำวิจัย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 10,000 บาท

ขอขอบคุณนักศึกษาและบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆและน้องๆ แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกคน ที่ได้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์และคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ คุณค่า และความดีงามที่เกิดจากการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบแด่คุณพ่อคุณแม่ที่เคารพยิ่ง ผู้ซึ่งให้ความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจ ทำให้ผู้วิจัยมีความเจริญก้าวหน้าทางสติปัญญา ตลอดจนก้าวหน้าในหน้าที่การงานมาจนถึงปัจจุบัน

วิจิตรา สุพรรณฝ้าย

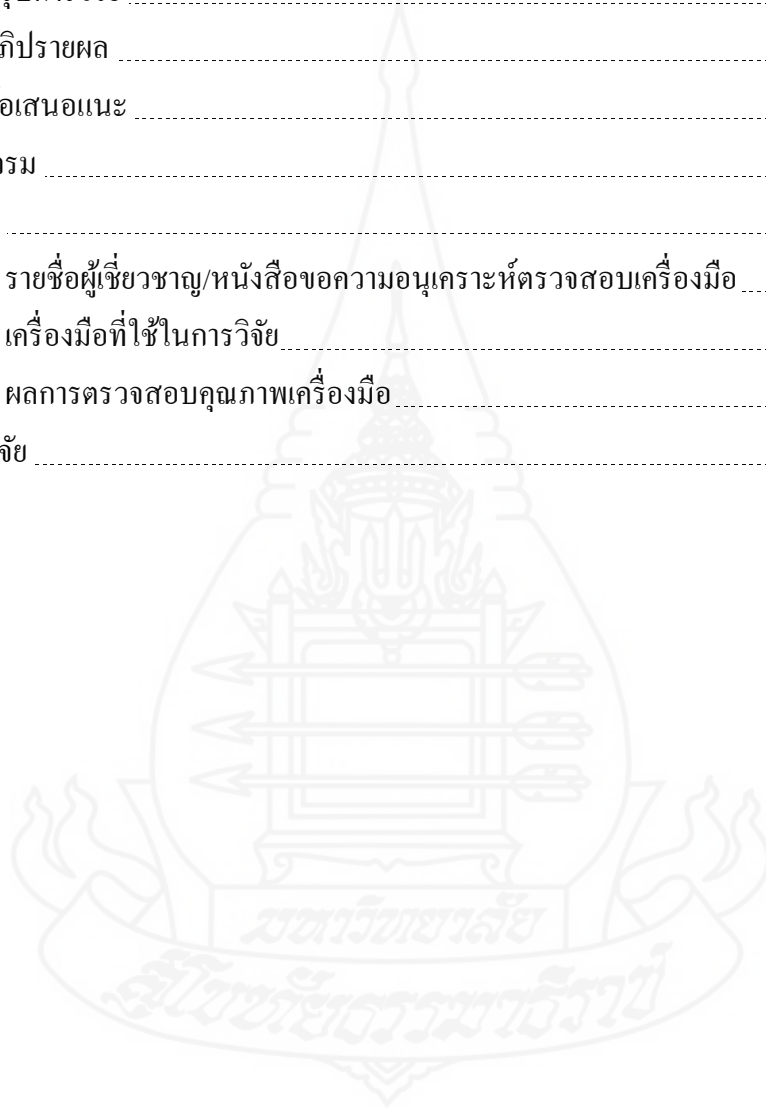
มิถุนายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
ระบบการศึกษาทางไกล	9
ระบบการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	20
การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis)	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	53
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ	58
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
สรุปการวิจัย	87
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	96
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ	97
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	104
ค ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	114
ประวัติผู้วิจัย	121

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	เปรียบเทียบลักษณะของผู้เรียนทางไกลและผู้เรียนที่เรียนกับผู้สอนโดยตรง.....19
ตารางที่ 2.2	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาและการออกกลางคัน.....39
ตารางที่ 3.1	จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2547-255142
ตารางที่ 3.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแขนงวิชา.....44
ตารางที่ 3.3	โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด.....46
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลจำนวนและร้อยละของนักศึกษาและบัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.....54
ตารางที่ 4.2	ข้อมูลแสดงจำนวนระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาของผู้ที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.....57
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) 12 องค์ประกอบ.....58
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ.....66
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.....67
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.....68
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี.....69
ตารางที่ 4.8	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบข้อคำถามที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี.....77
ตารางที่ 4.9	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ปัจจัยที่ทำนาย การสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี.....80
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบข้อคำถามที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี.....81

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ปัจจัยที่ทำนาย ความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี.....	83
ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี.....	84
ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี.....	85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2.1 การพัฒนารูปแบบการศึกษาทางไกล.....	14
ภาพที่ 2.2 ลักษณะการเรียนการสอนการศึกษาทางไกล.....	15
ภาพที่ 2.3 ระบบการสื่อสารของผู้เรียน ในรูปแบบการศึกษาทางไกล.....	18
ภาพที่ 2.4 ระบบการสอนทางไกล STOU PLAN 2000.....	22
ภาพที่ 2.5 ระบบสื่อการศึกษาทางไกลระดับบัณฑิตศึกษา.....	30

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รูปแบบการจัดการศึกษาโดยทั่วไปที่คนส่วนใหญ่คุ้นเคย คือ การจัดการเรียนการสอนแบบมีชั้นเรียน ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ในชั้นเรียนและมีการเผชิญหน้าระหว่างกันตลอดเวลา ส่วนการศึกษาทางไกลเป็นการจัดการศึกษาทางเลือกโดยมีการเรียนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกันทั้งเรื่องของสถานที่และเวลา หลักการสำคัญของการศึกษาทางไกล คือ การเน้นให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการศึกษาที่ทางสถาบันการศึกษาทางไกลจัดทำให้ ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (self-directed learning) จิตาภา สุวรรณฤกษ์ (2545) กล่าวว่า คุณลักษณะความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่จำเป็นคือ การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการกำหนดความต้องการเรียนรู้ของตนเอง สามารถวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในปัจจุบันระบบการศึกษาทางไกลเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปว่าเป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เช่นเดียวกับการศึกษาด้วยระบบชั้นเรียน ผู้เรียนที่สามารถปรับตัวทั้งด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจให้เข้ากับระบบการศึกษาทางไกลได้ก็จะประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยเปิด (Open University) ที่จัดการศึกษาทางไกลโดยมีเป้าหมาย คือ การขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้กับประชาชนให้ได้มากที่สุด ยึดหลักในการจัดการศึกษา อยู่ที่ไหนก็เรียนได้ เรียนทางไกลกับ มสธ. แนวปรัชญาของมหาวิทยาลัย คือ การเปิดโอกาสการศึกษาแก่นุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกสถานที่ ทั้งผู้ที่ทำงานและผู้ว่างงานได้มีโอกาสศึกษาตลอดชีวิต อีกทั้งยังเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่รับนักศึกษาในระดับปริญญาตรีไม่จำกัดจำนวนแห่งเดียวของประเทศไทย จัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารชุดวิชา จากสื่อสารสนเทศต่างๆที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้กับนักศึกษา เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเริ่มจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาขึ้นในปี พ.ศ. 2536 เปิดสอน 3 แขนงวิชา คือ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน แขนงวิชาบริหารการศึกษา แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และในปี พ.ศ. 2542 เปิดเพิ่มอีก 3 แขนงวิชา คือ แขนงวิชาการแนะแนว แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ และแขนงวิชาการวัดและประเมินการศึกษา เพื่อให้

เป็นไปตามหลักการเปิดโอกาสทางการศึกษา จึงเปิดรับนักศึกษาที่สนใจเรียนและมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ทุกคน ทำให้ผู้ที่เข้าศึกษากับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีจำนวนมากและมีความหลากหลายทั้งด้านอายุและสถานะด้านต่างๆ นักศึกษาระดับปริญญาโทส่วนใหญ่มีอาชีพการงานที่ต้องปฏิบัติและไม่อาจลางานไปศึกษาในสถาบันการศึกษาระบบปกติได้ นักศึกษามีภาระงานและภาระทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนเป็นอย่างมาก

ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยสมศักดิ์ มิตรพิทย์หลาก (2549) ได้รวบรวมจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ช่วงปีการศึกษา 2525-2538 พบว่ามีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 12-15 ของผู้สมัครเป็นนักศึกษาในแต่ละปี การศึกษาเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการรวบรวมข้อมูลของ ลลิตา สาสาช (2550) ศึกษาข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545-2547 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามเวลาหลักสูตรทั้งหมดเท่ากับ 22.48 21.32 และ 21.02 ตามลำดับ จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับมีจำนวนค่อนข้างน้อยซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจก่อให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาได้

จากการวิจัยทางการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา เช่น งานวิจัยของสมศักดิ์ มิตรพิทย์หลาก (2549) ลลิตา สาสาช (2550) ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์/การศึกษานิพนธ์ ปัจจัยด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ปัจจัยด้านการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษานิพนธ์ ปัจจัยด้านเจตคติต่อมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านพื้นฐานความรู้เดิม ปัจจัยด้านการวางแผนการเรียน และปัจจัยด้านระบบการบริการของมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านต่างๆล้วนมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการสำเร็จในการศึกษา ในปัจจุบัน การศึกษาเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชยังไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ด้วยการศึกษปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาเทียบกับระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis)

การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) เป็นเทคนิคที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้หลากหลายแขนง เช่น สถิติประกันภัย สถิติประชากร หรืองานวิจัยทางการแพทย์ โดยเฉพาะในทางการแพทย์การวิเคราะห์ความอยู่รอดส่วนใหญ่ใช้ในการวิจัยศึกษาติดตามผู้ป่วยในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เหตุการณ์ที่สนใจอาจเป็นการป่วยเป็นโรค การเสียชีวิตหรือการหายจากโรคที่เป็นอยู่ การวิเคราะห์ความอยู่รอดนับจากวันที่เริ่มต้นทำการศึกษาจนกระทั่งถึงวันที่เกิด

เหตุการณ์ที่สนใจ อาทิเช่น การศึกษาการรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปอดในประเทศไทย พวงทิพย์ รัตนะรัต (2541) เป็นการศึกษาการรอดชีพของผู้ป่วย และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรอดชีพของผู้ป่วยด้วยมะเร็งปอดในประเทศไทย การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก ที่ได้รับการรักษาที่หน่วยรังสีรักษา พวงแก้ว พรหมรส (2549) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก และประมาณอัตราการรอดชีพในระยะเวลา 5 ปีของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกหลังจากที่ได้รับการรักษาที่หน่วยรังสีรักษา ขนิษฐา ท่วงที (2552) ได้ศึกษาอัตราการอยู่รอดโดยการวิเคราะห์ตามช่วงเวลาของผู้ป่วยโรคมะเร็งปอด มะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านมและมะเร็งลำไส้ใหญ่เป็นการศึกษาความคลาดเคลื่อนและประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นจากการประมาณอัตราการอยู่รอดด้วยวิธีการวิเคราะห์ตามรุ่นเปรียบเทียบกับวิธีวิเคราะห์ตามช่วงเวลา

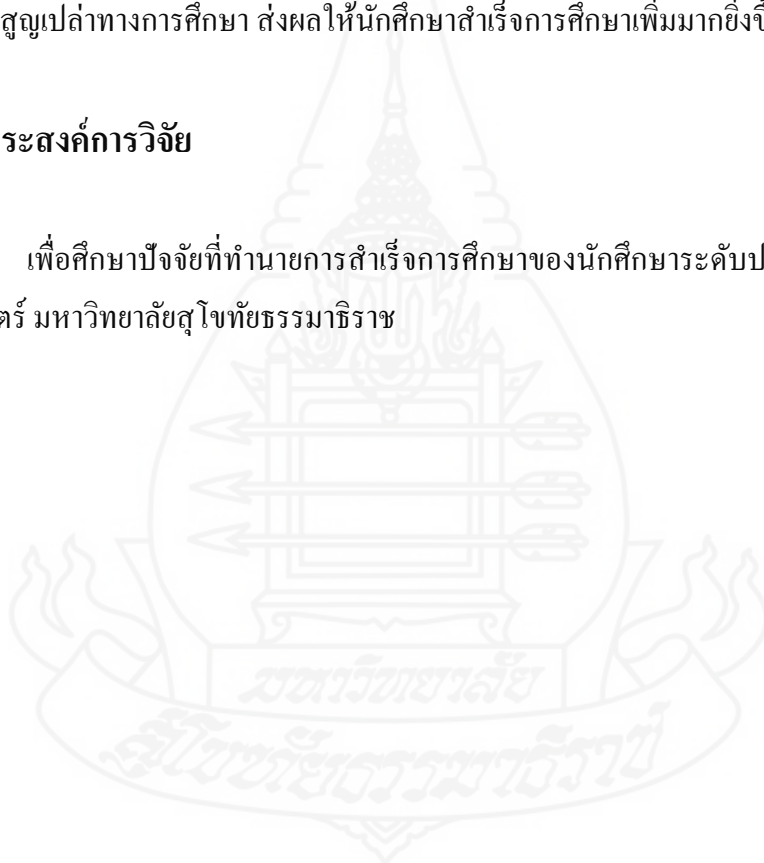
การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) เป็นการศึกษาเหตุการณ์ที่สนใจตั้งแต่ระยะเวลาเริ่มต้นจนกระทั่งเกิดเหตุการณ์นั้นๆ ขึ้น เช่น การศึกษาระยะเวลาที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา จนกระทั่งหายป่วย การศึกษาระยะเวลาที่รถคันใหม่ต้องซ่อมแซมเป็นครั้งแรก การวิเคราะห์ความอยู่รอดช่วยให้นักวิจัยทราบว่า มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อความเสี่ยงอันตราย (hazard rate) หรือนานเท่าไรที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น และมีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อความเสี่ยงอันตราย ซึ่งในการวิเคราะห์ด้วยโมเดลความเสี่ยงอันตราย (hazard model) เป็นวิธีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฟังก์ชันของความเสี่ยงอันตรายกับตัวทำนาย เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อฟังก์ชันความเสี่ยงอันตราย เป็นการใช้หลักการวิเคราะห์ถดถอยแบบโลจิสติก (Logistic Regression) อันเป็นจุดเริ่มต้นของการวิเคราะห์ความอยู่รอดของ Kaplan-Meier และ การถดถอยของ Cox

การวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย พบว่าใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) ในการศึกษาการออกกลางคัน ยกตัวอย่างเช่น วัชรินทร์ แสงมา และคณะ (2551) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ความอยู่รอด : การศึกษาการออกกลางคันของนักศึกษา ปวส. สายช่างอุตสาหกรรม เพื่อหาความน่าจะเป็นของความอยู่รอด อัตราเสี่ยงของการออกกลางคันและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยงการออกกลางคัน แคลทิสยา ทาวะรมย์ (2543) ศึกษาการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาฟังก์ชันการอยู่รอด (survival function) และอัตราเสี่ยงอันตราย (hazard rate) สูงสุดของการออกกลางคัน Zwick และ Sklar (2005) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความอยู่รอดเป็นวิธีการที่เหมาะสมและให้ข้อมูลของการตรวจสอบการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญา มากกว่าการวิเคราะห์ถดถอยแบบแบบโลจิสติก (logistic regression) ที่ต้องทำการสร้างตัวแปรคัมมีคือ จบการศึกษาหรือไม่จบการศึกษาเพื่อใช้เป็นตัวแปรตาม โดยไม่ได้พิจารณาระยะเวลาของการเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ เช่นระยะเวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

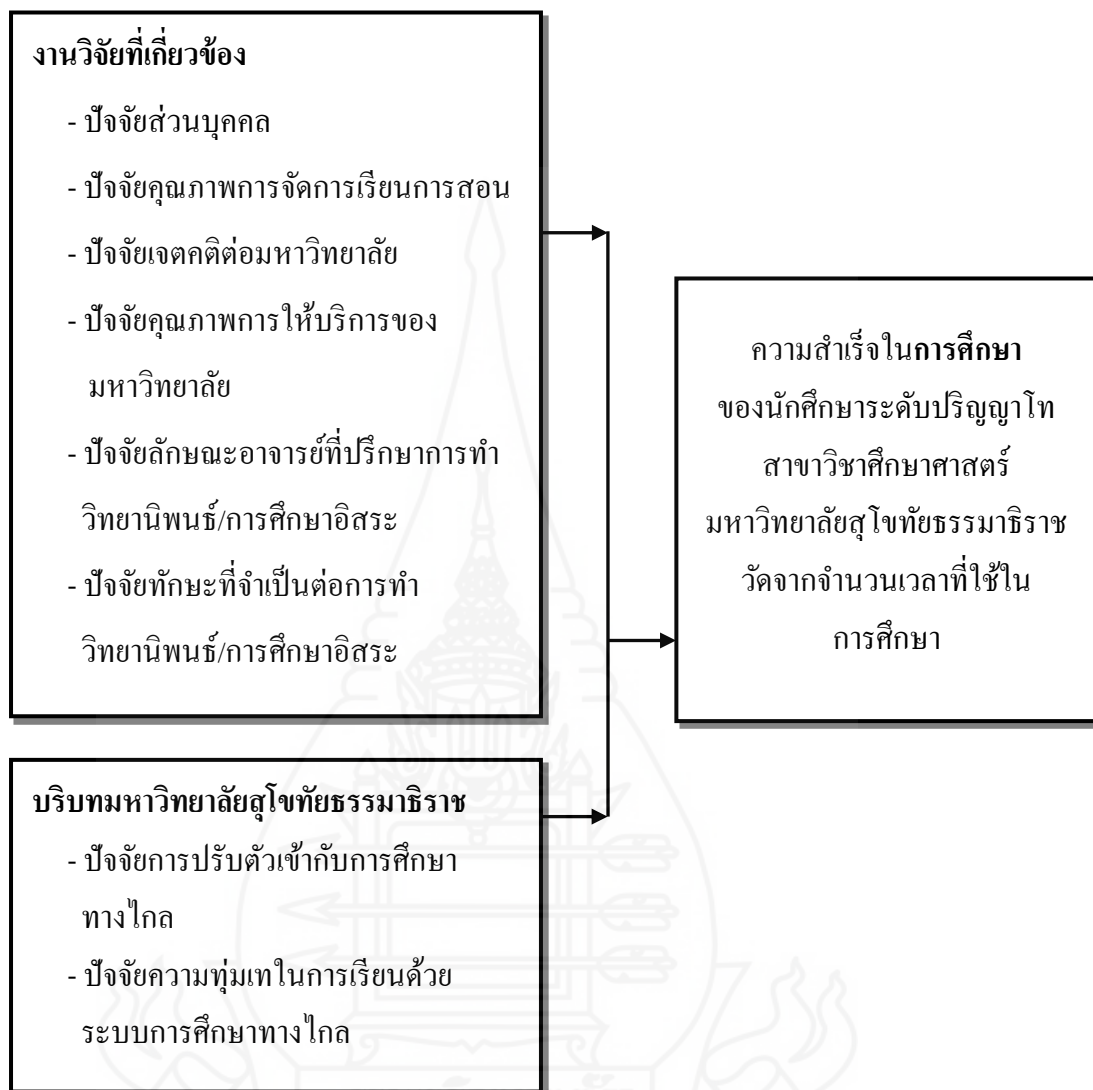
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะนำเทคนิคการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) มาประยุกต์ใช้ในศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จุดเด่นของการวิเคราะห์ความอยู่รอด คือ การนำตัวแปรระยะเวลาที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา เช่น สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลา 24 เดือน 36 เดือน หรือ 60 เดือน เป็นตัวแปรตามเพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ผลจากการวิเคราะห์สามารถบอกได้ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งต่างจากการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก ที่บอกเพียงว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษา เท่านั้น ผู้วิจัยคาดว่ามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชสามารถนำปัจจัยที่ค้นพบในครั้งนี้ไปใช้ในการแนะแนวทางการศึกษาให้กับนักศึกษาและใช้วางแผนการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อช่วยลดปัญหาการสูญเปล่าทางการศึกษา ส่งผลให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยได้ 8 ปัจจัย โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 ปัจจัยที่ได้มาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของมหาวิทยาลัย ปัจจัยลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ และปัจจัยทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ประเด็นที่ 2 ตัวแปรเกี่ยวกับบริบทของ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้แก่ ปัจจัยการปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล ปัจจัยความทุ่มเทในการเรียนด้วยระบบการศึกษาทางไกล

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาแต่ใช้เวลาเรียนตามหลักสูตรมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี เพราะเป็นช่วงเวลาที่นักศึกษาเรียนได้ครบทุกชุดวิชาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ บัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโท เริ่มศึกษาในปีการศึกษา 2547 ถึง 2551 เพราะผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาไว้ 2 ช่วงเวลา คือ ระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษามากที่สุด หากเลือกกลุ่มประชากรที่ศึกษาในปีการศึกษา 2552 ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาจะน้อยกว่าที่กำหนดไว้ และหากเลือกกลุ่มประชากรที่ศึกษาก่อนปีการศึกษา 2547 ข้อมูลที่ได้อาจไม่เป็นปัจจุบัน ดังนั้น การวิจัยนี้มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,706 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 *ตัวแปรต้น (Independent Variable)* คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาประกอบด้วย

- 1) ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศอายุ อาชีพ ภูมิลำเนา/ระยะทาง สถานภาพสมรส สถานภาพการเงิน และ GPA ระดับปริญญาตรี
- 2) การปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล
- 3) ความทุ่มเทในการเรียน
- 4) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน
- 5) ความเหมาะสมของการให้บริการของมหาวิทยาลัย
- 6) เจตคติต่อมหาวิทยาลัย

- 7) ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษานิพนธ์
- 8) ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษานิพนธ์
 - (1) ทักษะด้านภาษา
 - (2) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์
 - (3) ทักษะด้านการสืบค้นข้อมูลทาง Internet
 - (4) ทักษะด้านการทำวิจัยประกอบด้วย 6 ทักษะย่อย ได้แก่
 - ก. ทักษะด้านการออกแบบการวิจัย
 - ข. ทักษะด้านการเขียนโครงการวิจัย
 - ค. ทักษะด้านการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ
 - ง. ทักษะด้านสถิติการวิจัย
 - จ. ทักษะด้านการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - ฉ. ทักษะด้านการเขียนรายงานผลการวิจัย

4.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วัดจากจำนวนเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่เริ่มต้นศึกษาไปจนกระทั่งเวลาผ่านไป 36 ถึง 48 เดือน หรือ 3 ถึง 4 ปี

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การสำเร็จการศึกษา หมายถึง ระยะเวลาที่ศึกษาจนครบจำนวนชุดวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตร

5.2 การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) หมายถึง วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับเวลาตั้งแต่เริ่มต้นศึกษาจนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ

5.3 ระยะเวลาความอยู่รอด (Survival Time) หมายถึง ช่วงเวลาที่นักศึกษาเริ่มลงทะเบียนเข้ามาศึกษา ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ภายในเวลา 36 ถึง 48 เดือน หรือ 3 ถึง 4 ปี

5.4 การปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล หมายถึง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนความคิด จิตใจ และพฤติกรรมทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการศึกษาของมหาวิทยาลัย

5.5 ความทุ่มเทในการเรียน หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจในการแสวงหาความรู้ขณะที่กำลังศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จ

5.6 คุณภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การประเมินรูปแบบและความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน

5.7 คุณภาพการให้บริการของมหาวิทยาลัย หมายถึง กระบวนการต่างๆ หรือแนวทางปฏิบัติ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา

5.8 เจตคติต่อมหาวิทยาลัย หมายถึง ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ที่นักศึกษามีต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

5.9 ลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ หมายถึง แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการให้คำแนะนำ สนับสนุนติดตามเร่งรัดให้นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ

5.10 ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ หมายถึง ความชำนาญในการใช้ภาษา การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการปฏิบัติงานและการสืบค้นข้อมูล ตลอดจนความชำนาญในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัย จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยสามารถนำปัจจัยที่ได้ค้นพบไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นรวมทั้งเป็นข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาให้กับนักศึกษารุ่นต่อไปให้มีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามเวลาหลักสูตรได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยการศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

1. ระบบการศึกษาทางไกล
2. ระบบการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ระบบการศึกษาทางไกล

การศึกษาทางไกลมีจุดเริ่มต้นมาจากการส่งเอกสารคำสอนของคริสต์ศาสนาไปตาม โบสถ์ต่างๆ เพื่อเผยแพร่คำสอนให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในที่ห่างไกล ในเวลาต่อมาจึงเกิด รูปแบบการสอนทางไปรษณีย์ การศึกษาทางไกลมีการขยายตัวอย่างกว้างขวางในช่วงหลัง ค.ศ. 1970 เมื่อได้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยเปิดของประเทศไทยที่ถือว่าเป็นต้นแบบของสถาบันการศึกษา ทางไกลที่จัดตั้งขึ้นเป็นจำนวนมากทั่วทุกภูมิภาคของโลก สำหรับประเทศไทยหน่วยงานที่ ดำเนินงานการศึกษาทางไกล คือ กรมการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และยังมีโครงการความร่วมมือของสถาบันต่างๆ

1.1 ความหมายของการศึกษาทางไกล

การศึกษาทางไกล หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีชั้นเรียน ผู้เรียนจะ ศึกษาด้วยตนเอง จากสื่อการศึกษาต่างๆ ในรูปของสื่อประสมที่มีสถาบันการศึกษาได้ออกแบบไว้ และจัดส่งไปให้ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมิได้เผชิญหน้ากัน แต่จะมีการเข้ารับการสอนเสริมบ้างเป็น ครั้งคราวตามเวลาและสถานที่ที่สถาบันกำหนดไว้ (แนวการศึกษาชุดวิชาปรัชญาและหลัก การศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 9-15, 2544)

การศึกษาทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกัน และ สามารถบริการแก่ทุกคนที่ต้องการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาทางไกลจะใช้วิธีการ

ถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์โดยอาศัยสื่อประสมในหลายรูปแบบ สื่อประสมนั้น ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการสอนเสริมตามที่แต่ละสถาบันกำหนด เป็นต้น รวมทั้งการใช้ศูนย์บริการการศึกษาเป็นหลัก การศึกษาทางไกลจะช่วยให้ผู้เรียนที่อยู่ต่างถิ่นต่างที่กันสามารถศึกษาหาความรู้ได้ เข้าถึงผู้เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง (แนวการศึกษาชุดวิชาปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หน่วยที่ 1-15, 2555)

การศึกษาทางไกล คือ การเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยการจัดการเรียนการสอนที่จะไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา สถานที่ ผู้เรียนและผู้สอนจะมีการสื่อสารกันผ่านสื่อต่างๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ (UNESCO, 2002)

จากความหมายของการศึกษาทางไกลที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการศึกษาทางไกล หมายถึง ระบบการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกันทั้งทางสถานที่และเวลา แต่สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวเชื่อมโยงในการเรียนการสอน และเป็นการศึกษาวิธีหนึ่งในการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ที่อาศัยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อบุคคล

1.2 ลักษณะการศึกษาทางไกล

การศึกษาทางไกล (distance education) มีชื่อเรียกหลายอย่างแตกต่างกันไปตามรูปแบบการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศและนักวิชาการแต่ละคน คำที่ใช้เรียกมีอยู่มากมายหลายคำ เช่น การเรียนทางไกล (distance learning) การศึกษด้วยตนเอง (self study) การเรียนอิสระ (independent study) การศึกษาทางไปรษณีย์ (correspondence study) การเรียนแบบเปิด (open learning) การเรียนที่บ้าน (home study) การเรียนด้วยสื่อการสอนที่จัดทำมาก่อน (guided didactic conversation) และการศึกษาไร้พรมแดน (borderless education) แม้จะมีชื่อเรียกที่ต่างกันไป การศึกษาทางไกลก็มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1.2.1 หลักสูตรการศึกษาทางไกล ลักษณะของหลักสูตรการศึกษาทางไกลมุ่งเน้นไปที่การจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ในลักษณะของการบูรณาการทั้งในส่วนของเนื้อหาสาระและสื่อประกอบต่างๆ

1.2.2 การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับผู้เรียน ลักษณะของการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับผู้เรียน จะจัดโดยพิจารณาจากความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก ศึกษาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนรู้ของคนเรานั้นแตกต่างกัน ทั้งที่เรียนจากการสอนเดียวกัน และตำราเล่มเดียวกันแต่ความรู้ที่ได้รับอาจไม่เท่าเทียมกัน

1.2.3 วิธีการเรียน ลักษณะของวิธีการเรียนจะเน้นกระบวนการเรียนรู้โดยการแก้ปัญหา ด้านการเรียนการสอน และจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การเรียนไม่ควรเป็นลักษณะกระบวนการถูกระงับด้านเดียว คือผู้เรียนเป็นกรรมของการสอน แต่ควรเป็นกระบวนการของผู้กระทำ กล่าวคือ ผู้เรียนเป็นผู้ทำความเข้าใจในข่าวสาร ข้อมูล และพยายามเชื่อมต่อกับความรู้เดิมที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

1.2.4 หน่วยงานสนับสนุน มีการจัดตั้งหน่วยงานและโครงสร้างต่างๆ เพื่อสนับสนุนการสอนและการบริการแก่ผู้เรียน

1.2.5 การติดต่อสื่อสาร ลักษณะการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน จะใช้การสื่อสารติดต่อแบบสองทาง

1.2.6 รูปแบบสื่อศึกษาทางไกล วิธีการและสื่อศึกษาทางไกล อาจจะถูกจัดได้เป็น 3 รูปแบบ คือ รูปแบบการเรียนการสอนรายบุคคล รูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่ม และรูปแบบการเรียนการสอนแบบมวลชน

การเรียนการสอนรายบุคคล (Individual approach) เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนแต่ละคนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำพัง การเรียนการสอนรายบุคคลเป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ตามความต้องการและความสามารถของตนเอง การเรียนการสอนรายบุคคลอาจเกิดขึ้นมาจากข้อจำกัดในเรื่องของเวลาเรียน การมีงานประจำ ถิ่นที่อยู่โดดเดี่ยวทางไกล ความพิการของแต่ละคน หรือด้วยเหตุผลจากความต้องการที่จะเรียนรู้เฉพาะอย่าง

การเรียนการสอนเป็นรายบุคคล อาจเกิดขึ้นได้ใน 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนการสอนเกิดขึ้นโดยตัวของผู้เรียนเอง เพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะที่ตัวเองต้องการ การจัดช่วงเวลาการเรียนเป็นของตัวเอง
2. เป็นการเรียนรู้ที่มีผู้สอน การเรียนการสอนเกิดขึ้นโดยผู้สอนแนะแนวทางแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลไปจนกระทั่งสามารถเรียนรู้ตลอดหลักสูตร
3. เป็นการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนด การเรียนการสอนเกิดขึ้นจากผู้อำนวยการในวิชาชีพ วางแผนขั้นตอนและลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ตลอดจนจัดเนื้อหาการเรียน สื่อการเรียนให้ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการวางแผนการศึกษาด้วยตนเองว่าจะเรียนอะไร อย่างไร

การเรียนการสอนการศึกษาทางไกล ตามรูปแบบการเรียนการสอนรายบุคคล ส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนการสอนจากสื่อการศึกษาต่างๆ เช่น เอกสารการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ในรูปแบบลักษณะของชุดการเรียนการสอนด้วยตนเอง แบบเรียนสำเร็จรูป หรือประมวลสาระชุดวิชา เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ (วีดิทัศน์) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer – Assisted Instruction)

การเรียนการสอนการศึกษาทางไกลนี้อาจจะเรียนรู้จากสื่อใดสื่อหนึ่ง เพียงสื่อเดียว หรือจะใช้สื่อหลายสื่อ (multimedia) มาเสริมซึ่งกันและกัน โดยอาจให้สื่อใดสื่อหนึ่งเป็นสื่อหลักและมีสื่อเสริม การเรียนการสอนจะเป็นสื่อเดียวหรือสื่อประสมขึ้นอยู่กับ การวางแผนการเรียนการสอนของผู้ชำนาญการการศึกษาทางไกล และตามความเหมาะสมกับผู้เรียนหรือตามบริบทของผู้เรียน

การเรียนการสอนแบบกลุ่ม (Group approach) เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนหลายคนมาพบกลุ่มกัน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และมีส่วนช่วยกันและกันในการเรียนรู้ มีจุดประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน เช่น ต้องการจะเรียนรู้เรื่องการรวมกลุ่ม การปลูกพืช การสนทนาภาษาต่างประเทศ มีความผูกพันที่จะพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ ไม่เพียงแต่มาพบปะกันชั่วคราว สมาชิกภายในกลุ่มค่อนข้างคงที่ หมายความว่า ถ้ากลุ่มนั้นมีสมาชิก 5 คน จำนวนสมาชิกก็ควรจะคงที่ ไม่เพิ่มไม่ลด หรือถ้าเปลี่ยนแปลงก็เพียงเล็กน้อย

การเรียนการสอนแบบมวลชน (Mass approach) เป็นการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนจำนวนมากๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และของชุมชน การเรียนการสอนแบบมวลชนเป็นการจัดการศึกษาที่ใช้เวลาน้อยแต่ได้กลุ่มเป้าหมายมาก เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนแบบแจ้ง ข้อมูลข่าวสารให้สังคมได้รับรู้โดยไม่ต้องเสียเวลามากสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้รายบุคคลหรือแบบกลุ่ม สำหรับการเรียนการสอนแบบมวลชน อาจจัดผ่านสื่อการเรียนการสอนหลายชนิดด้วยกัน เช่น ผ่านทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ การจัดภาพยนตร์เคลื่อนที่ การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ การจะใช้สื่อใดต้องแล้วแต่ระยะเวลาและสถานที่ รวมถึงมวลชนกลุ่มเป้าหมายด้วย

1.2.7 วิธีการศึกษาทางไกล ลักษณะกระบวนการสำคัญของการศึกษาทางไกล จะเน้นไปที่กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากแนวทางต่างๆ ดังนี้ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากชุดวิชา การเรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่อที่ทางสถาบันจัดให้ และการเรียนรู้จากกิจกรรมเสริมที่ทางสถาบันกำหนด

1.2.8 เวลาในการศึกษา ลักษณะของเวลาในการศึกษาทางไกลมีอยู่ด้วยกัน 2 ระบบ คือ ระบบประสานเวลา (synchronous) และ ระบบไม่ประสานเวลา (asynchronous)

ลักษณะสำคัญของการศึกษาทางไกลที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาทางไกลประกอบด้วยผู้เรียนและผู้สอนที่ไม่พบกัน โดยตรง ผู้เรียนจะเป็นศูนย์กลางในการเรียน มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สามารถเรียนผ่านสื่อได้หลายรูปแบบ โดยมีจุดมุ่งหมายคือให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 รูปแบบการศึกษาทางไกล

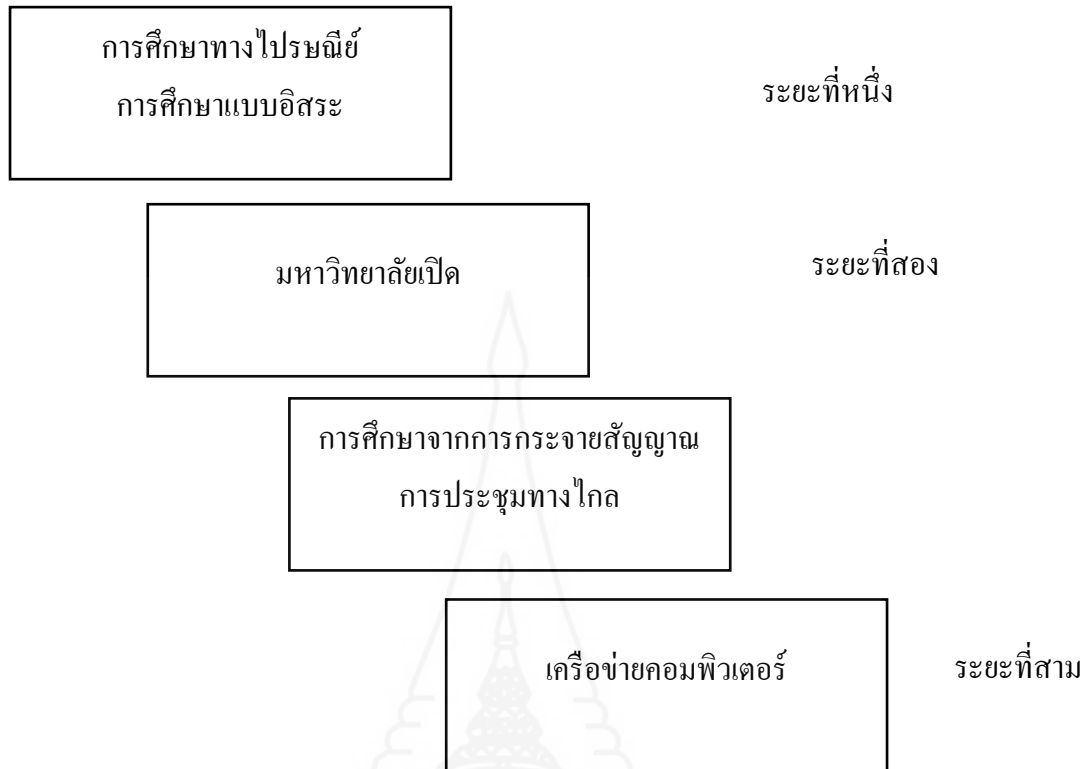
การศึกษาทางไกลได้มีการพัฒนามานานหลายปี โดยมีการพัฒนารูปแบบเป็นระยะๆ ไมเคิล จี มัวร์ (Michael G. Moore) ได้แบ่งการพัฒนาเป็น 3 ระยะ คือ

การพัฒนารูปแบบการศึกษาทางไกลในระยะที่หนึ่ง เป็นรูปแบบการศึกษาทางไปรษณีย์ (Correspondence study) และการศึกษาแบบอิสระ (Independent study) สื่อหลักที่ใช้ในการศึกษา คือ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อแนวทางในการศึกษา เนื้อหาเป็นความเรียง และมีแบบฝึกหัดมอบหมายให้ทำ การส่งโต้ตอบระหว่างผู้เรียนและผู้สอนจะผ่านทางไปรษณีย์

การพัฒนารูปแบบการศึกษาทางไกลในระยะที่สอง เริ่มต้นด้วยการดำเนินการของมหาวิทยาลัยเปิด (Open University) ในปี ค.ศ. 1970 ซึ่งการจัดการเรียนการสอนก็ยังคงใช้สื่อที่ส่งผ่านทางไปรษณีย์ แต่ได้เพิ่มสื่อเสริมทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เทปบันทึกเสียง และวีดิทัศน์ และมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยใช้โทรศัพท์ ดาวเทียม เคเบิล หรือการใช้บริการเครือข่ายดิจิทัล (Integrated Services Digital Network : ISDN) ซึ่งเป็นจุดเชื่อมต่อการพัฒนารูปแบบการศึกษาทางไกลในระยะที่ 3

การพัฒนารูปแบบการศึกษาทางไกลในระยะที่สาม ซึ่งเป็นระยะที่นิยมกันอยู่ในปัจจุบันนี้ เริ่มต้นมาตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1990 โดยการจัดการเรียนการสอนอยู่ในรูปของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer – based networks)

ภาพที่ 2.1 การพัฒนารูปแบบการศึกษาทางไกล

ที่มา : คัดลอกจาก 20 ปี มสธ. แห่งการพัฒนา : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2531-2541

แต่ในปัจจุบันพบว่า รูปแบบของการศึกษาทางไกล มี 4 รูปแบบ ดังนี้

1.3.1 รูปแบบทางไปรษณีย์ เป็นลักษณะการสอนทางไปรษณีย์หรือการศึกษาทางไปรษณีย์ คือ วิธีการเรียนการสอนที่สถาบันการศึกษาจัดส่งอุปกรณ์การศึกษาที่อยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆที่บรรจุเนื้อหาสาระ คู่มือ แบบฝึกหัด หรือสื่อประกอบการศึกษาอื่นๆ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไปให้ผู้เรียนทางไปรษณีย์ เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน

1.3.2 รูปแบบทางสื่อมวลชน เป็นลักษณะของการสอนทางสื่อสารมวลชน คือสอนโดยผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนรูปแบบอื่นๆ เป็นการสอนที่เป็นธรรมชาติและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้มาก แต่มีข้อจำกัดคือการลงทุนค่อนข้างแพง จึงควรใช้สื่อสารมวลชนที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์

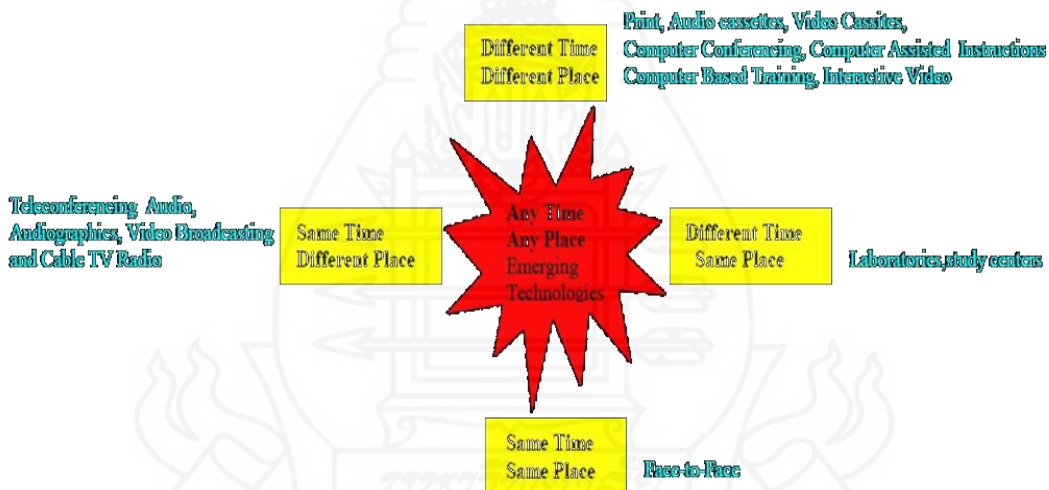
1.3.3 รูปแบบทางคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะทำให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ในทันที และยังสามารถเน้นโครงสร้างความสัมพันธ์ต่างๆของสิ่งที่เรียน แต่รูปแบบทางคอมพิวเตอร์ช่วยสอนก็ยังมีข้อจำกัด คือ ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์ และข้อจำกัดในเรื่องของราคาอุปกรณ์ที่ค่อนข้างแพง

1.3.4 รูปแบบทางโทรคมนาคม ลักษณะของการสอนทางโทรคมนาคม เป็นการนำเอาเทคโนโลยีโทรคมนาคมมาใช้ในการเรียนการสอนทางไกล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งด้านระยะทางและการมีปฏิสัมพันธ์ด้วย

รูปแบบของการศึกษาทางไกล จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบของการศึกษาทางไกล จะแตกต่างกันไปตามยุคสมัย พัฒนาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แนวคิดความเป็นไปได้และทรัพยากรของแต่ละหน่วยงานที่จัดการศึกษานั้นๆ

1.4 สื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าปัจจุบัน สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีการนำนวัตกรรมต่างๆมาใช้ในการติดต่อสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้กระจายถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง นับเป็นการพัฒนาสังคมเข้าสู่ยุคแห่งข่าวสารข้อมูลอย่างแท้จริง

ภาพที่ 2.2 ลักษณะการเรียนการสอนการศึกษาทางไกล

ที่มา : <http://www.col.org/pcf2/papers/sultana.pdf>

จากภาพที่ 2.2 จะพบว่า การศึกษาในระบบทางไกล สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามามีบทบาทในการศึกษา เช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ ระบบการสื่อสารทางไกล ผ่าน Computer Conferencing ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใดๆ หรือเวลาใดๆ ก็สามารถเรียนได้

1.4.1 สื่อสิ่งพิมพ์

ในระบบการศึกษาทางไกล อาจกล่าวได้ว่าสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อแรกสื่อหลักที่ทำให้เกิดการศึกษาทางไกล สื่อสิ่งพิมพ์นั้นตามความหมายทั่วไป หมายถึง สื่อที่ใช้ติดต่อสื่อสารที่สามารถทำความเข้าใจด้วยภาษาเขียน โดยใช้วัสดุกระดาษพิมพ์ออกมาพร้อมกัน เพื่อแจกจ่ายให้กับผู้อ่านคราวละหลายๆ มีหลากหลายรูปแบบ เช่น หนังสือ นิตยสาร วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ ใบปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์ ส่วนสาเหตุสำคัญที่ทำให้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลักในการให้การศึกษาทางไกลในยุคแรกๆมาจนถึงปัจจุบันเป็นเพราะหนังสือซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์รูปแบบหนึ่งเป็นสื่อที่สะดวกต่อการพกพา ราคาไม่แพง สามารถบรรจุข้อมูล เนื้อหาสาระได้เป็นจำนวนมากในรูปแบบเล่มที่มีขนาดเล็กกะทัดรัด สะดวกต่อการใช้ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนสิ่งพิมพ์ก็สามารถเข้าถึงได้

1.4.2 สื่อโสตทัศน

สื่อโสตทัศน เป็นสื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางประสาทสัมผัสโดยเฉพาะทางการฟังและการฟัง อาทิเช่น เสียง คำพูด สัญลักษณ์ วิทยุกระจายเสียง เทปเสียง ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศนเข้ามามีบทบาทในการให้การศึกษาทางไกล เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

1.4.3 สื่อโทรคมนาคม

สื่อโทรคมนาคมสามารถจำแนกตามที่ใช้เทคโนโลยีพื้นฐานและเทคโนโลยีขั้นสูง ดังนี้

1) ระบบไปรษณีย์ ในอดีตเราจะพบว่าในระยะเริ่มแรกจะใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านทางไปรษณีย์ที่เรียกว่า การศึกษาทางไปรษณีย์ (correspondence education) โดยมีกระบวนการเรียนการสอนด้วยวิธีการส่งจดหมาย หนังสือ แบบเรียน ข้อสอบ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ถ้าผู้เรียนมีคำถามหรือปัญหาที่ใช้วิธีการส่งจดหมายโต้ตอบ ลักษณะนี้ผู้เรียนไม่มีโอกาสที่จะซักถามผู้สอนได้โดยตรง และอาจต้องรอคอยคำตอบเป็นเวลานาน ในเวลาต่อมาได้มีการนำวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มาประยุกต์ใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ เพราะสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้เรียนได้เป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกันและมีราคาถูก จึงเป็นที่นิยมแพร่หลายมากขึ้น

2) ระบบโทรศัพท์ การใช้โทรศัพท์เป็นการสื่อสารที่สะดวกที่สุดและมีการพัฒนารูปแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการตามความเหมาะสม เช่น โทรศัพท์ไร้สาย โทรศัพท์พกพา เป็นต้น ในกรณีที่ต้องการศึกษาภาพของระบบโทรศัพท์และระบบไปรษณีย์เสียง อาจนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาเสริมในลักษณะการเก็บข้อมูลเพิ่มเสียงในคอมพิวเตอร์ เพื่อเพิ่มระดับของปฏิสัมพันธ์ เช่น ผลการเรียนรู้ ปฏิทินการศึกษา การลงทะเบียนเรียน ข้อเสนอแนะทางการศึกษา เป็นต้น

1.4.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

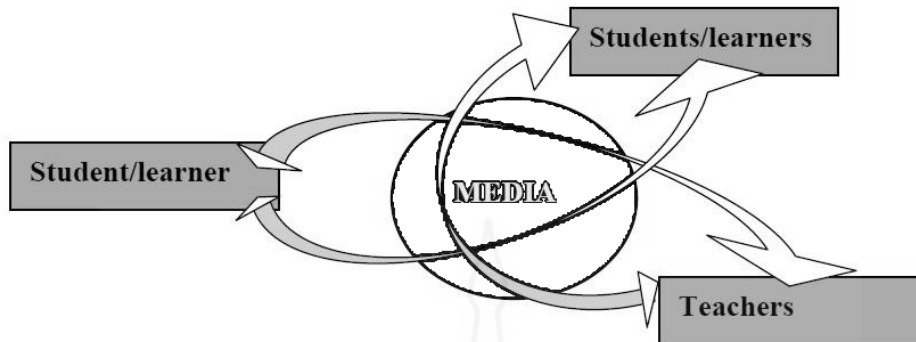
ปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้เข้ามามีส่วนช่วยในการเรียนการสอนผ่านทางสื่อทางไกล ซึ่งประกอบด้วย

1) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในการเรียนการสอน สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำมาใช้ในหลายลักษณะ คือ การฝึกฝนและทำแบบฝึกหัด การสอน การเล่นเกมที่นำมาประกอบการเรียนการสอน การจำลองสถานการณ์ การสาธิต การแก้ปัญหา การโต้ถาม การสร้างบทสนทนา การบอกข่าวสาร และการทดสอบ เป็นต้น นอกจากนี้ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังสามารถใช้ได้ทั้งในบริบทและสภาพการณ์ต่างๆ โดยอาจนำมาใช้ร่วมกับหรือเป็นส่วนหนึ่งของสื่อปฏิสัมพันธ์ สื่อโทรคมนาคม สื่อโสตทัศน หรือสื่อสิ่งพิมพ์

2) อินเทอร์เน็ต เข้ามามีบทบาทสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตมีการใช้กันมากที่สุด โดยเฉพาะในประเทศที่มีโครงสร้างในระบบโทรคมนาคมที่ดีและมีราคาถูกลง การใช้ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตทางการศึกษามีมากมาย เช่น การใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) ในส่วนของการส่งเอกสารการเรียนการสอน การบ้าน การถาม-ตอบ กับผู้สอนหรือเพื่อนร่วมวิชาคนอื่นๆ โดยใช้ระบบพูดคุยบนเครือข่ายในการสนทนากลุ่ม หรือใช้ประชุมปรึกษาหารือกัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้อินเทอร์เน็ตในรูปแบบของแหล่งข้อมูล (Information Sources) เพื่อเรียกค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ จากห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ หรือแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ (World Wide Web : WWW) อีกทั้งยังใช้ประโยชน์จากกลุ่มแลกเปลี่ยนข่าวสารและสนทนาได้อีกด้วย

1.4.5 สื่อบุคคล

1) สื่อบุคคล เป็นสื่อพื้นฐานของสื่อทุกประเภทที่มีอยู่ เป็นสื่อที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ยังไม่มีเทคโนโลยีล้ำหน้าแบบใดที่สามารถจะสร้างขึ้นมาแทนที่ได้ สื่อที่จะกล่าวถึงนี้คือ “สื่อบุคคล” ซึ่งในปัจจุบันประเทศต่างๆ กำลังหันมาให้ความสนใจเป็นอย่างมาก บางครั้งจะเรียกในลักษณะรวมๆกันเป็น “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” หรือ “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” ที่แสดงให้เห็นว่าสื่อบุคคลมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในชุมชน วิชาความรู้วิชาการแขนงต่างๆจะถ่ายทอดสืบต่อกันมาได้โดยอาศัยการสื่อสารพบปะ พูดคุย สั่งสอน เลียนแบบกันมา จนในปัจจุบันวิชาการต่างๆที่เกิดขึ้นใหม่และที่จะคิดค้นพัฒนาขึ้นในอนาคตก็ย่อมมาจากบุคคลทั้งสิ้น

ภาพที่ 2.3 ระบบการสื่อสารของผู้เรียน ในรูปแบบการศึกษาทางไกล

ที่มา : <http://www.col.org/pcf2/papers/sultana.pdf>

จากภาพที่ 2.3 จะพบว่า ในรูปแบบของการศึกษาทางไกล ผู้ที่เรียนในระบบการศึกษาทางไกล ต้องมีการติดต่อสื่อสารกับครูผู้สอนและผู้เรียนคนอื่นๆ ผ่านสื่อที่หลากหลาย (Sadia Afroze Sultana, Distance Education and Open Learning in a Developing Country like Bangladesh: Philosophy and Reality)

1.5 การเรียนการสอนการศึกษาทางไกล

การเรียนการสอนการศึกษาทางไกล เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกันแต่สามารถมีกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้ โดยอาศัยสื่อประสมเป็นสื่อการเรียนการสอน โดยผู้เรียนผู้สอนมีโอกาสพบกันบ้างตามสถานที่นัดหมาย มีคนกล่าวว่า“ผู้เรียนการศึกษาทางไกลนั้นแตกต่างจากผู้เรียนที่เรียนกับผู้สอนโดยตรงในเรื่อง การถูกปล่อยให้โดดเดี่ยวและมีความเชื่อมั่นในตัวเองน้อย สื่อการเรียนรู้อาจต้องมีลักษณะที่ดึงดูดใจ อันจะเป็นวิธีการอันแยบยลที่จะเสริมสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่ดูยากให้ง่ายเข้า ถ้านักการศึกษาทางไกลต้องการที่จะสร้างการเรียนรู้ที่น่าอภิรมย์ เขาควรจะต้องละวางในเรื่องของเป้าหมายการศึกษาที่มุ่งการจัดการเรียนรู้เพื่อการทดสอบ นั่นก็คือ ต้องพยายามพัฒนาวิธีการเรียนการสอนซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความพึงพอใจไม่ยุ่งยาก มากกว่าที่จะให้เขาต้องเผชิญกับโครงสร้างการเรียนที่ยุ่งยาก”

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบลักษณะของผู้เรียนทางไกลและผู้เรียนที่เรียนกับผู้สอนโดยตรง

ลักษณะ	
ผู้เรียนทางไกล	ผู้เรียนที่เรียนกับผู้สอนโดยตรง
โครงสร้างประชากร	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ อายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ◆ ชาย ◆ มีครอบครัวแล้ว ◆ มีงานทำแล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อายุต่ำกว่า 25 ปี ◆ หญิง ◆ อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือคนเดียว ◆ ยังไม่ทำงาน
การจูงใจ	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ มีเหตุผลเฉพาะในการเรียน ◆ มีความสนใจในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ หรือสิ่งที่ขาดหายไป ◆ ชอบที่จะเรียนสิ่งต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ มีเหตุผลไม่เน้นเฉพาะในการเรียน ◆ สนใจในสาขาวิชาที่ต้องเรียน
เงื่อนไขการเรียน	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ เรียนควบคู่กับความรับผิดชอบงานและครอบครัว ◆ เรียนอย่างโดดเดี่ยว ◆ ติดต่อกับห้องสมุดน้อย ◆ เรียนตามแผนที่วางไว้ด้วยวินัยในตนเอง ◆ มีประสบการณ์ในการศึกษาของผู้ใหญ่มาก่อน ◆ มีความเชื่อมั่นในตนเองในการเรียนต่ำ ◆ possibility of breaking off studies ◆ ต้องการวัสดุการเรียนการสอนที่มีโครงสร้างสูง ◆ ชอบที่จะเรียนกับการเรียนการสอนที่จัดให้สำเร็จรูป 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเรียนเป็นกิจกรรมหลัก ◆ เรียนแบบกลุ่ม ◆ ใช้แหล่งห้องสมุดมาก ◆ เรียนตามที่ถูกสั่งให้เรียน ◆ ไม่มีประสบการณ์ในการศึกษามาก่อน ◆ มีความเชื่อมั่นในตนเองในการเรียนสูง ◆ would breaking off only as last resort ◆ ชอบวางโครงสร้างการเรียนการสอนด้วยตนเอง ◆ เรียนในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

การเรียนการสอนทางไกล เป็นการเรียนการสอนที่แยกผู้เรียนและผู้สอนออกจากกัน โดยมีลักษณะที่สำคัญของกระบวนการเรียน 6 ประการด้วยกัน

1. ผู้เรียนและผู้สอนแยกจากกัน
2. กระบวนการเรียนการสอนจะผ่านทางการเขียนหรือทางสื่ออื่น
3. เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. การเรียนเกิดขึ้นโดยกิจกรรมของผู้เรียนเอง
5. การเรียนเกิดขึ้นตามความสะดวกของผู้เรียนเองภายใต้สภาพแวดล้อมของแต่ละคน
6. ผู้เรียนต้องรับผิดชอบในความก้าวหน้าของตนเอง โดยมีอิสระที่จะเริ่มต้นหรือหยุดเรียนได้ทุกเวลา

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนการสอนทางไกลมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างการเรียนการสอนปกติ คือ เป็นการเรียนการสอนที่ไม่มีชั้นเรียน ผู้เรียนต้องศึกษาด้วยตนเองผ่านสื่อที่หลากหลาย เปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนที่อยู่ไกลออกไปก็สามารถเรียนได้ ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา และระยะทาง แต่สามารถมีกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้ โดยอาศัยสื่อประสมเป็นสื่อการเรียนการสอน

2. ระบบการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด (Open University) ที่ยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิต (life long education) และการศึกษาควบคู่กับการทำงานและการดำรงชีวิต มหาวิทยาลัยมุ่งพัฒนาวิชาชีพและคุณภาพชีวิตเพื่อสนองความต้องการของสังคมด้วยการเปิดโอกาสและขยายโอกาสทางการศึกษา ผ่านระบบการเรียนการสอนทางไกล โดยใช้สื่อผสมที่สอดคล้องกับโครงสร้างพื้นฐานของสังคมและความพร้อมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายที่เอื้อให้นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

2.1 วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

2.1.1 เป็นการเปิดโอกาสและขยายโอกาสทางการศึกษา และการฝึกอบรมให้แก่ นักศึกษาและผู้เรียนในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา

2.1.2 พัฒนาระบบการสอนทางไกลแบบอิงประสบการณ์ ที่มุ่งให้นักศึกษาและผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและเผชิญประสบการณ์ด้วยตนเอง

2.1.3 พัฒนาระบบการสอนทางไกล ที่นักศึกษาและผู้เรียนสามารถเลือกใช้และเข้าถึงเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างทัดเทียมกัน

2.1.4 เสาะแสวงหาวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมเพื่อให้นักศึกษาและผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ผ่านระบบสื่อประสมที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก

2.1.5 จัดระบบการประเมินนักศึกษาและผู้เรียน และประเมินระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาและการประเมินระบบการสอนทางไกล

2.1.6 จัดระบบการประกันคุณภาพที่ครอบคลุมการควบคุม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพ

2.1.7 ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลรวมทั้งศาสตร์และวิทยาการในสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย

2.1.8 จัดบริการทางวิชาการให้แก่สังคม ด้วยวิธีการศึกษาทางไกลที่มหาวิทยาลัยมีความถนัด

2.1.9 อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อฟื้นฟู พัฒนา สืบสาน และเผยแพร่ศาสตร์และวิทยาการที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 ระบบการเรียนการสอนทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ระบบการสอนทางไกล “แผน มสธ. 2543” (STOU PLAN 2000) มีองค์ประกอบสำคัญ 9 องค์ประกอบ ดังนี้

2.2.1 **ปรัชญาและวิสัยทัศน์** เป็นแนวทางกว้างๆ สำหรับการดำเนินงานของหลักสูตรต่างๆ ที่สอดคล้องปรัชญาการเรียนการสอนทางไกล และเน้นการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อประสมประเภทต่างๆ

2.2.2 **สภาพ ปัญหา และความต้องการของสังคม** เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคม ปัญหาของสังคมและความต้องการของสังคม เพื่อนำข้อมูลต่างๆมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา หรือการฝึกอบรม

2.2.3 **ธรรมชาตินักศึกษาและมาตรฐานบัณฑิต** ธรรมชาตินักศึกษาคือข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษา อายุ อาชีพ สถานภาพทางสังคม ความพร้อมในการรับสื่อ และความคาดหวังของนักศึกษา ส่วนมาตรฐานบัณฑิตจะครอบคลุมมาตรฐานด้านประสบการณ์ มาตรฐานด้านองค์ความรู้ มาตรฐานด้านคุณธรรม และสุดท้ายมาตรฐานด้านทักษะชีวิต เพื่อดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2.4 **บริบทการเรียนรู้** ในส่วนของบริบทการเรียนรู้จะครอบคลุมสถานการณ์และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ที่เป็นตัวแทนของสถานการณ์และสภาพแวดล้อม ที่บัณฑิตหรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะออกไปเผชิญชีวิตและการงานอย่างแท้จริง

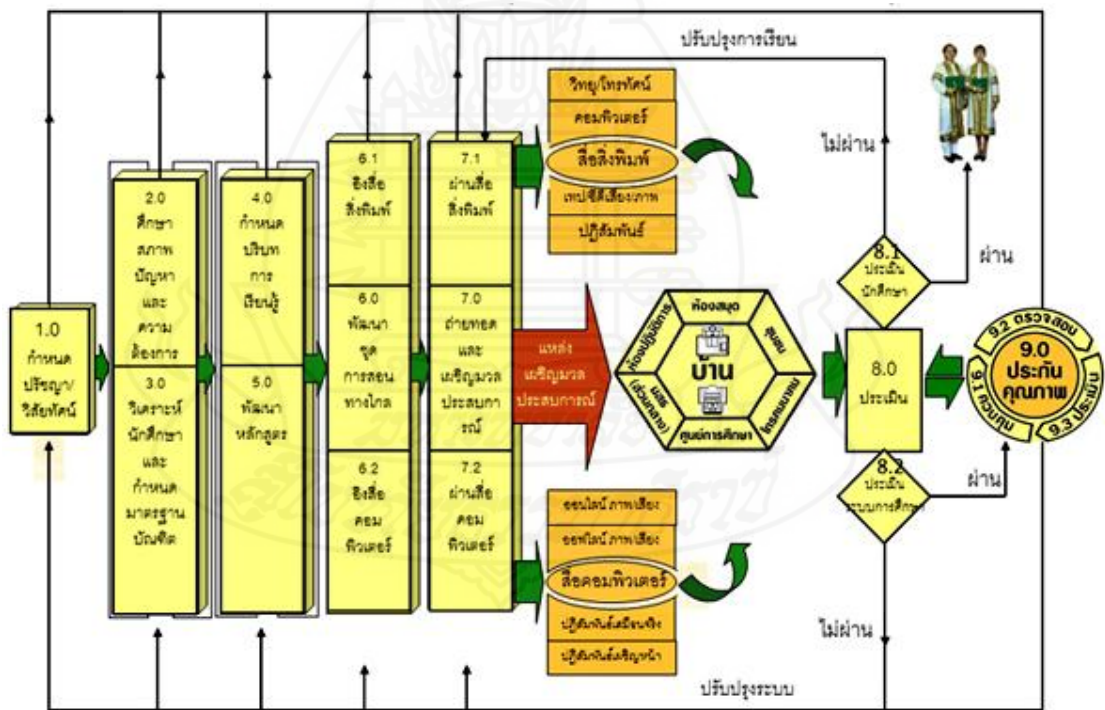
2.2.5 **หลักสูตร** เป็นมวลประสบการณ์ที่มุ่งจะถ่ายทอดไปสู่นักศึกษา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นหลักสูตรที่อิงจากประสบการณ์

2.2.6 **ชุดการสอนทางไกล** เป็นชุดสื่อประสมที่เป็นแหล่งความรู้สำหรับการเผชิญประสบการณ์ โดยจำแนกตามโครงสร้างสื่อการสอนทางไกล เป็นชุดการสอนทางไกลอิงสื่อสิ่งพิมพ์และอิงสื่อคอมพิวเตอร์

2.2.7 **การถ่ายทอดและเผชิญมวลประสบการณ์** เป็นวิธีการและช่องทางการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ ที่สอดคล้องกับชุดการสอนทางไกลอิงสื่อสิ่งพิมพ์และอิงสื่อคอมพิวเตอร์

2.2.8 **การประเมิน** เป็นการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพขั้นสุดท้าย ทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างครบวงจร และประเมินเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชาทั้งระบบ

2.2.9 **การประกันคุณภาพ** เป็นกระบวนการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ ทั้งในส่วนกระบวนการและผลลัพธ์ของระบบการสอนทางไกล

ภาพที่ 2.4 ระบบการสอนทางไกล STOU PLAN 2000

ที่มา : ระบบการสอนทางไกล STOU PLAN 2000 คณะกรรมการพัฒนาระบบและสื่อ การสอนทางไกล : 7

2.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2555 ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ต้องเป็นไปตามคำขวัญที่ว่า “เป็นคนดี มีความรอบรู้ มุ่งมั่น สื่อสารสัมพันธ์ ก้าวทันเทคโนโลยี” (ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2555) โดยคุณลักษณะบัณฑิตระดับปริญญาโท ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

2.3.1 มีคุณธรรมจริยธรรม คือ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความขยันหมั่นเพียร มีความพอเพียงและมีวินัย มีเจตคติที่เหมาะสม มีวัฒนธรรม คุณธรรม ศีลธรรมอันดีและมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.3.2 มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ คือ มีความรอบรู้ลุ่มลึกในศาสตร์ที่ศึกษามีความรอบรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้สู่การใช้ประโยชน์ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ทางวิชาการ

2.3.3 คิดเป็น แก้ปัญหาได้ คือ บัณฑิตต้องมีทักษะในการคิดเชิงระบบ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานวิชาการ แสวงหาความรู้ใหม่รวมทั้งแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ดี และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.3.4 มีความรับผิดชอบ คือ บัณฑิตมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อองค์กร รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมทุกระดับ มีจิตอาสาและจิตสาธารณะ

2.3.5 มีมนุษยสัมพันธ์ดี คือ บัณฑิตต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

2.3.6 มีความสามารถในการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม คือ บัณฑิตต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี มีทักษะในการใช้ภาษา มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสืบค้น ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างรู้เท่าทัน มีความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์

2.3.7 ทักษะการศึกษาทางไกล และสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง คือ บัณฑิตต้องมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง และมีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียรอยู่เป็นนิจ

2.4 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เป็นหนึ่งในสามสาขาวิชาแรกที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจัดตั้งขึ้น พร้อมกับสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาการจัดการ โดยจัดตั้งและประกาศในพระราชกฤษฎีกาเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522 มีพัฒนาการ 2 ระยะ ดังนี้

ระยะแรก (พ.ศ. 2523-2535) เปิดสอนระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตร เป็นช่วงที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี ประกอบด้วยหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง และหลักสูตร 4 ปี เริ่มจาก 3 หลักสูตร คือ แขนงวิชาบริหารการศึกษา แขนงวิชาประถมศึกษา แขนงวิชามัธยมศึกษา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู 1 ปี

พ.ศ. 2531 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ได้เปิดสอนหลักสูตรเพิ่มขึ้น 4 แขนงวิชา คือ แขนงวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน (พ.ศ. 2531) แขนงวิชาการแนะแนวในโรงเรียน (พ.ศ. 2531) แขนงวิชาการวัดและประเมินผล (พ.ศ. 2533) และแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (พ.ศ.2538)

ในช่วงทศวรรษแรก (พ.ศ. 2523-2530) มีผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวนกว่า 150,000 คน และสำเร็จการศึกษาไปประมาณ 45,000 คน (ถึงมกราคม พ.ศ. 2530)

ระยะที่สอง (พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา) เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา เป็นช่วงที่สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา ใน พ.ศ. 2536 โดยเปิดสอน 3 หลักสูตร คือ บริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน และเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีผู้สมัครเข้าเรียนจำนวน 6,694 คน และได้รับคัดเลือกเป็นนักศึกษา 946 คน สำเร็จการศึกษาไปแล้ว 147 คน (นับถึงมกราคม พ.ศ. 2541)

ในช่วงทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2531-2540) เมื่อสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ได้เปิดสอนแขนงวิชาต่างๆ เพิ่มขึ้นอีก 4 แขนงวิชา มีนักศึกษามัครเข้าเรียน 67,376 คน สำเร็จการศึกษา 25,820 คน และระดับบัณฑิตศึกษา 3 แขนงวิชา มีผู้สมัครเรียนจำนวน 6,694 คน ได้รับคัดเลือกเป็นนักศึกษา 3 รุ่น จำนวน 946 คน สำเร็จการศึกษาไปแล้ว 149 คน (นับถึงมกราคม พ.ศ. 2541)

2.5 สื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน

2.5.1 ระบบการสอนทางไกล “แผน มสธ.”

มหาวิทยาลัยยึดระบบเปิดในการดำเนินงานการศึกษาทางไกล ได้แก่ เปิดใจ เปิดหลักสูตร เปิดสถานที่ เปิดเวลา เปิดวิธีการ และเปิดอายุเพื่อพัฒนาระบบการสอนทางไกลให้เป็นระบบการศึกษาสำหรับทุกคน (anyone) สามารถศึกษาได้ในทุกที่ (anywhere) ทุกเวลา (anytime) และด้วยวิธีการหลากหลาย (anystyle) โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ เป็นบุคคลหลักในการพัฒนาระบบการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัย ระบบที่พัฒนาเป็นครั้งแรก เรียกแผน มสธ. 2523

มหาวิทยาลัยใช้วิธีการสอนทางไกลผ่านสื่อประสม ซึ่งประกอบด้วย สื่อหลัก สื่อเสริม และกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับระดับการศึกษาและลักษณะของวิทยาการ

นักศึกษาจะได้รับสื่อการศึกษาทางไปรษณีย์ และเลือกรับสื่อเสริมต่างๆผ่านการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เครื่องข่ายคอมพิวเตอร์และสื่ออื่นๆ

2.5.2 สื่อการศึกษา

มหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือจากนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านวิชาการ และวิชาชีพต่างๆ มาร่วมพัฒนาหลักสูตรและผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยดำเนินการครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2523 ในรูปแบบที่เรียกว่า คณะทำงานกลุ่มผลิตชุดวิชา ต่อมาจึงแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา และ คณะกรรมการบริหารชุดวิชา เพื่อบริหารจัดการชุดวิชาต่างๆที่เปิดสอน

2.5.3 การรับนักศึกษาและลงทะเบียนเรียน

มหาวิทยาลัยเปิดรับนักศึกษาและรับลงทะเบียนเรียนทางไปรษณีย์ โดยรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีรุ่นแรกเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2523 มีผู้สนใจลงทะเบียนเรียน จำนวน 82,073 คน ในสาขาศึกษาศาสตร์ และสาขาวิทยาการจัดการ

ต่อมามหาวิทยาลัยรับสมัครนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารุ่นแรกในปี การศึกษา 2536 ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน แขนงวิชาบริหาร การศึกษา และแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังได้ขยายโอกาสทางการศึกษาแก่คนไทย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยรับสมัครและรับลงทะเบียนเรียนทางโทรศัพท์ (Tele-Banking) เกลนเตอร์ธนาคารพาณิชย์ และอินเทอร์เน็ต รวมทั้งเปิดรับลงทะเบียนและดำเนินการจัดสอบให้แก่ นักศึกษาไทยในประเทศฮ่องกง ไต้หวัน มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน อังกฤษ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เดนมาร์ก เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ สวีเดน เนปาล และกัมพูชา

2.5.4 การสอน/สัมมนาเสริม

มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการสอนเสริมให้นักศึกษาเป็นครั้งแรก ในภาค การศึกษาที่ 1/2523 ในวันที่ 7-8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 เวลา 08.00-17.00 น. ที่ศูนย์บริการการศึกษา ของ มสธ. ทั่วประเทศพร้อมกัน และจัดให้มีการสอนเสริมเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ทุกภาค การศึกษา หนึ่งภาคการศึกษาใช้เวลาประมาณ 10 สัปดาห์

การสอน/สัมมนาเสริมจัดเป็นสื่อเสริมประเภทวิธีการ ที่จะต้องกำหนดเป็น นโยบายให้มีสื่อเสริมประเภทนี้สำหรับทุกชุดวิชา ทั้งหลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง อันได้แก่ วิธีการแบบเผชิญหน้า วิธีการแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านจอภาพใน ระบบวิทยุโทรทัศน์ วิธีการแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านจอภาพในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และวิธีการ ผ่านสื่อโสตทัศน์ ซึ่งวิธีการต่างๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1) การสอน/สัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า ต้องมีความแตกต่างระหว่างระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา จัดให้สำนักบริการการศึกษาโดยศูนย์บริการการสอนแบบเผชิญหน้ามีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการสอน/สัมมนาเสริม การสัมมนาเข้ม การฝึกปฏิบัติ และการฝึกอบรมประสบการณ์วิชาชีพ อีกทั้งจัดอาจารย์สอน/สัมมนาเสริมให้อยู่ในความรับผิดชอบของสาขาวิชา โดยมีการจัดทำบัญชีรายชื่อที่เหมาะสมจะเป็นอาจารย์สอน/สัมมนาเสริมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จัดลำดับตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในแขนงวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำสาขาวิชา

2) การสอนเสริมแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านจอภาพในระบบวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการสอนเสริมผ่านระบบ satellite interactive television ที่ส่งสัญญาณภาพทางเดียวผ่านวิทยุโทรทัศน์และสัญญาณเสียงสองทางผ่านระบบโทรศัพท์ จากมหาวิทยาลัย (ส่วนกลาง) ไปยังศูนย์การศึกษาทางไกลทั้ง 10 แห่ง

3) การสอน/สัมมนาเสริมแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านจอภาพในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการประชุมทางไกลที่ส่งสัญญาณภาพและเสียงสองทางผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จากแม่ข่ายที่มหาวิทยาลัย (ส่วนกลาง) ไปยังศูนย์การศึกษาทางไกลทั้ง 10 แห่ง

4) การสอนเสริมแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อโสตทัศน์ เป็นการสอนเสริมผ่านเทป/ซีดีเสียงและ/หรือเทป/ซีดีภาพ ซึ่งใช้ในการสอนเสริมชุดวิชาการระดับปริญญาตรี ในหมวดวิชาเฉพาะบางชุดวิชาสำหรับกลุ่มอิงสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

2.5.5 ห้องสมุด

ศูนย์บรรณสารสนเทศ สำนักเทคโนโลยีการศึกษารับผิดชอบงานห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในระหว่าง พ.ศ. 2521-2528 ต่อมามหาวิทยาลัยจึงยกฐานะเป็นสำนักบรรณสารสนเทศ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 ระบบบริการห้องสมุดของมหาวิทยาลัยจัดเป็นเครือข่ายจากส่วนบริการกลางกระจายไปในระดับภาค และระดับจังหวัดทั่วประเทศ

ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าสารสนเทศที่สมบูรณ์ ทันสมัย และครบวงจร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ ที่จัดในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งการบริการ ณ ที่ทำการห้องสมุด และผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

2.5.6 สื่อคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยได้จัดบริการสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเป็นสื่อเสริม โดยพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในระบบไวทัล (Video Integrated Teaching And Learning System) ซึ่งเป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถสร้าง เก็บ และแสดงข้อมูลทั้งที่เป็นเนื้อหาสาระภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาพประกอบ อีกทั้งสามารถเปิดโอกาสให้มีการโต้ตอบกันได้ระหว่างเครื่อง

คอมพิวเตอร์ ตามโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย Guelph ประเทศแคนาดา เมื่อ พ.ศ. 2529 ชุดวิชาที่ผลิตในระยะแรก ได้แก่ ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ ชุดวิชาสถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ และชุดวิชาคณิตศาสตร์สำหรับสังคม ต่อมาได้จัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งในลักษณะการเรียนแบบโต้ตอบผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ (Online) การปฏิสัมพันธ์ (Video) และบริการสื่อทางการฟัง (Audio on Demand)

2.5.7 การสอบ

มหาวิทยาลัยได้จัดสอบไล่ครั้งแรก เมื่อวันที่ 9-10 พฤษภาคม พ.ศ. 2524 ที่สนามสอบศูนย์บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกจังหวัดทั่วประเทศ

2.6 หลักสูตรสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ระดับปริญญาโท เปิดสอน 6 หลักสูตร คือ

2.6.1 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552)

2.6.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552)

2.6.3 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553)

2.6.4 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553) ประกอบด้วย 2 วิชาเอก คือ

วิชาเอกการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.6.5 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552)

2.6.6 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554)

การศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท มีระยะเวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา นักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ภาคการศึกษาละไม่เกิน 2 ชุดวิชา (12 หน่วยกิต) ยกเว้น ภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต ให้ลงทะเบียนได้ 3 ชุดวิชา ดังนั้น นักศึกษาทุกคนควรลงทะเบียนเรียนตามแนวทางการจัดโปรแกรมการศึกษาที่ระบุไว้ในหลักสูตรของตน ซึ่งแต่ละภาคการศึกษาอาจเรียนครบ 2 ชุดวิชา หรือเลือกเรียนเพียง 1 ชุดวิชาก็ได้

สำหรับชุดวิชาที่เหลือ อาจเรียนภายหลังโดยวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการเปิดสอนชุดวิชานั้นๆ

2.7 หลักสูตร แผน ก แบบ ก 2 นักศึกษาอาจจะต้องลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านชุดวิชาตามที่กำหนด 4 ชุดวิชา (24 หน่วยกิต) ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต) สอบผ่านการปกป้องวิทยานิพนธ์ และในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต) สำหรับการลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจะทำได้เมื่อสอบผ่าน 4 ชุดวิชา ด้วยคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.00 และผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรือได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม

หลักสูตร แผน ข นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านชุดวิชาตามที่กำหนด 5 ชุดวิชา (30 หน่วยกิต) สอบผ่านประมวลความรู้ ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ (6 หน่วยกิต) สอบผ่านการเสนอผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ และในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต)

2.7 บัณฑิตศึกษาทางไกล

ในปีการศึกษา 2536 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นครั้งแรก โดยสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ได้เปิดสอนใน 3 แขนงวิชา คือ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และแขนงวิชาบริหารการศึกษานับเป็นครั้งแรกของการเปิดสอนบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกลของไทย บทความนี้กล่าวถึงบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกลโดยมีประเด็น 5 ประเด็น คือ

2.7.1 เงื่อนไขระบบบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกล

ในการเปิดสอนบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้ดำเนินตามแนวทางและหลักการเปิดสอนระบบบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ในการประชุม ครั้งที่ 12/2529 วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2529 หลักการและเงื่อนไขในการเปิดสอนมีดังนี้

1) การเปิดสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษาต้องเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ และตรงกับความต้องการอันจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ

2) วิธีจัดการศึกษาต้องเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดย

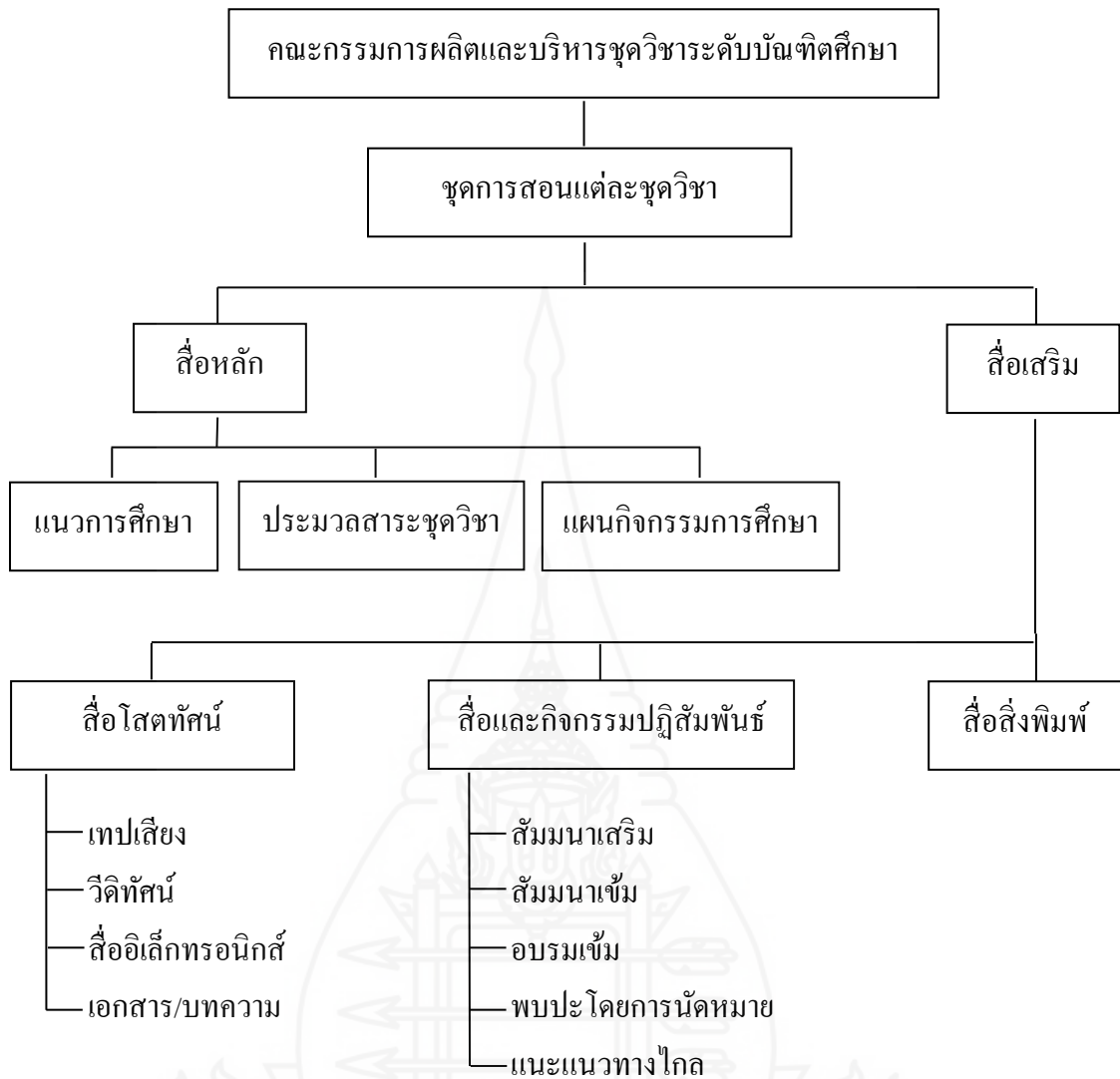
สม่ำเสมอ

- 3) การจัดระบบห้องสมุดและห้องปฏิบัติการเพื่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัย จะต้องจัดให้ได้เพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐานและเหมาะสม
- 4) วิธีการรับบุคคลเข้าศึกษาต้องใช้เกณฑ์ความสามารถทางสติปัญญา เพื่อประสิทธิภาพและคุณภาพทางการศึกษา อีกทั้งเพื่อลดความสูญเปล่าทางการศึกษาเป็นหลัก
- 5) งบประมาณที่ใช้เพื่อการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาใดก็ตาม จะต้องจัดในลักษณะที่ตนเองให้มากที่สุด โดยไม่เป็นภาระงบประมาณแผ่นดิน และมีแผนการใช้จ่ายที่แสดงให้เห็นขีดความสามารถในการพึ่งตนเองทางการเงินในระยะยาวที่ชัดเจน
- 6) มหาวิทยาลัยจะต้องมีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ทางวิชาการที่เหมาะสม ตามเกณฑ์มาตรฐานในการจัดการศึกษาชั้นสูงกว่าปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย
- 7) ก่อนดำเนินการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดใดก็ตาม ต้องจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษา การผลิตบัณฑิตในลักษณะนั้นเสียก่อนว่า ได้ผลดีหรือไม่อย่างไร
- 8) หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด ควรให้สอดคล้องและเป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย

2.7.2 วิธีการศึกษา : ระบบของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยได้พัฒนาสื่อการสอนระดับบัณฑิตศึกษา โดยทุกวิชาจะมีสื่อสองประเภท คือ สื่อหลักและสื่อเสริม ซึ่งสื่อหลักประกอบด้วย 1. แนวการศึกษา 2. ประมวลสาระชุดวิชา 3. แผนกิจกรรมการศึกษา สื่อเสริมประกอบด้วย 1. สื่อโสตทัศน์ เช่น เทปเสียง 2. กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ และ 3. สื่อสิ่งพิมพ์ ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.5 ระบบสื่อการศึกษาทางไกลระดับบัณฑิตศึกษา

สื่อที่มีความสำคัญมาก คือ สื่อหลัก ซึ่งประกอบด้วยประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษา และแผนกิจกรรมการศึกษา ประมวลสาระอันเป็นเอกสารซึ่งรวมเนื้อหาสาระชุดวิชานั้นๆ ประมวลสาระแบ่งออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยใช้เวลาศึกษา 1 สัปดาห์ 15 หน่วย ใช้เวลาศึกษา 15 สัปดาห์ การเขียนประมวลสาระทำได้หลายวิธี คือ 1. เขียนขึ้นใหม่ทั้งหมด 2. คัดสรรจากหนังสือหรือตำราที่มีอยู่แล้ว 3. ผสมกันทั้งสองวิธี ที่เปิดใช้กว้าง เช่นนี้ก็เพราะว่า การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้น มุ่งให้เกิดความรู้ความสามารถเฉพาะทาง มีความรู้ลึกซึ้งในสิ่งที่ศึกษาสามารถเข้าถึงข้อคิด ข้อเขียนของนักวิชาการที่เป็นเจ้าของทฤษฎี การคัดสรรบทความโดยตรงของ

นักทฤษฎีนั้นๆ มาให้นักศึกษาอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็น นักศึกษาจะได้สัมผัสกับแก่นแท้แห่งของความคิดโดยตรง

สื่อที่สำคัญอีกประเภทหนึ่งคือ การปฏิสัมพันธ์ นักศึกษาจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ และกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการปฏิสัมพันธ์เป็นการบังคับสำหรับนักศึกษาทุกคน นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมนี้ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และก่อนสำเร็จเป็นมหาบัณฑิต ปฏิสัมพันธ์ก่อนเรียนคือ การเข้ารับการปฐมนิเทศ ปฏิสัมพันธ์ในขณะที่เรียนคือ การเข้าร่วมสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้มประจำชุดวิชา ปฏิสัมพันธ์หลังการศึกษาคือ การเข้าอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

สื่อเหล่านี้ ถ้านักศึกษาไม่ได้ใช้ก็ไม่มีประโยชน์ การใช้สื่อด้วยความกระตือรือร้นด้วยความสนใจ ด้วยความคิด และด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ คือ การประกันคุณภาพบัณฑิตศึกษา

2.7.3 วิธีการศึกษา : บทบาทที่คาดหวังของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัย “อ่าน ฟัง ดู ฟึก” หน้าที่ของนักศึกษา คือ อ่านเอกสารการสอน ฟังรายการวิทยุ ดูรายการโทรทัศน์ และฝึกจากแบบฝึกปฏิบัติ ถ้าอ่านไม่รู้ ดูไม่เข้าใจ ฟังไม่ได้เรื่อง ฟึกไม่ได้ด้วยตนเองก็ให้นักศึกษาไปเข้าสอนเสริมซึ่งจัดที่ศูนย์บริการศึกษาทุกจังหวัด ในวันเสาร์-อาทิตย์

สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา บทบาทของนักศึกษาก็มีลักษณะคล้ายกัน คือ “อ่าน ฟัง ฟึก เสริม” หน้าที่ของนักศึกษา คือ อ่านประมวลสาระชุดวิชา ฟังเทปเสียง ฝึกตามแนวการศึกษา และเข้าสัมมนาเสริมตามวัน เวลา สถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ชุดวิชาหนึ่งมีการเสริมสองครั้งต่อภาคการศึกษา การสัมมนาเสริมแต่ละครั้งใช้เวลาสองวัน วันเสาร์และวันอาทิตย์ รวม 10 ชั่วโมง สองครั้งรวมเป็น 20 ชั่วโมง นักศึกษาจะต้องเข้าสัมมนาเสริมทุกครั้ง และทำรายงานเสนอในการสัมมนาเสริม หลังจากอ่าน ฟัง ฟึก เสริม นักศึกษาก็เข้าสอบไล่ ซึ่งจัดที่ศูนย์บริการการศึกษาทุกจังหวัดทั่วประเทศ ระบบการศึกษาทางไกลเป็นระบบที่นักศึกษาจะต้องพึ่งพาอาศัยตนเองในการศึกษาค้นคว้า แนวคิดนี้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่มุ่งหมายให้นักศึกษามีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

นักศึกษาพึ่งตนเองด้วยการอ่าน ด้วยการเขียน ด้วยการเข้าสัมมนาเสริม จากหนังสือ 20 ปี มสธ. แห่งการพัฒนา พบว่า ฟรานซิส เบคอน นักปราชญ์ชาวอังกฤษ ได้เคยให้ข้อคิดว่าการอ่านทำให้เป็นคนสมบูรณ์ การเขียนทำให้เป็นคนแม่นยำ การประชุมสัมมนาทำให้เป็นคนเตรียมพร้อม จากแนวคิดนี้จะเห็นว่า การอ่านประมวลสาระชุดวิชาน่าจะทำให้ นักศึกษาเป็นคนสมบูรณ์ การเขียนฝึกปฏิบัติตามแนวการศึกษาน่าจะทำให้ นักศึกษาเป็นคนแม่นยำในวิชามากขึ้น การ

เข้าสัมมนาเสริมน่าจะทำให้นักศึกษาพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็นแบบมีหลักวิชา ความคาดหวังใน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก็คือ

จงเป็นนักอ่าน

จงเป็นนักคิด

จงเป็นนักเขียน

จงเป็นนักวิพากษ์วิจารณ์

อ่านประมวลสาระวิชาแล้วให้คิดจนเป็นความคิดของตนเอง คิดได้แล้วจง เขียนให้เป็นข้อเขียนของตนเอง เขียนแล้วจงวิพากษ์วิจารณ์ว่าดีหรือไม่และปรับแก้ไขให้ดีที่สุด อาจารย์บัณฑิตศึกษาชาวต่างประเทศคนหนึ่งเคยให้คำแนะนำนักศึกษาว่า เขียนแล้วนึกถึงสักสาม ครั้งแล้วจะได้รายงานที่ดีที่สุด

คุณสมบัติของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกล คือ ความ กระตือรือร้น ความมีระเบียบวินัย ความสนใจในการศึกษาค้นคว้า นักศึกษาจะต้องกระตือรือร้นใน การศึกษา เมื่อได้รับประมวลชุดสาระวิชาจะต้องรีบเปิดกล่องนำออกมาอ่าน ความมีระเบียบวินัยใน การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมาก นักศึกษาควรกำหนดตารางการเรียนของตนเองไว้ประจำวัน มี กำหนดการอ่านประมวลชุดสาระวิชาและการทำงานกิจกรรมตามแนวการศึกษาไว้ชัดเจน นักศึกษาต้อง ต้องมีความสนใจใฝ่ค้นคว้า มีความสนุกกับการได้รู้ ได้เห็น ได้ค้นคว้า เกิดความพอใจในสิ่งที่ได้รู้ ได้เห็น ได้ค้นคว้า สิ่งเหล่านี้คือ แก่นแท้ของบัณฑิตศึกษา

2.7.4 วิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์เป็นหัวใจของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแผน ก ผู้ที่ผ่าน การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกคนทราบปัญหานี้ดี การเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ การปรึกษาหารือ กับอาจารย์ที่ปรึกษา การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดถึงการเขียนรายงาน ล้วนแต่เป็นภาระ หนักของนักศึกษาและเป็นปัญหาที่ทำให้เรียนไม่จบ คำแนะนำของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยทั่วไป สำหรับนักศึกษาคือ “ถ้าลาศึกษาต่อเต็มเวลาไม่ได้ ให้หาหัวข้อวิทยานิพนธ์ให้ได้ก่อน ลงมือเก็บ ข้อมูล แล้วค่อยกลับไปทำงาน” เพราะถ้ากลับไปทำงานแล้วอาจลืมวิทยานิพนธ์และลืมจบ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชได้แบ่งวิทยานิพนธ์ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ วิทยานิพนธ์ 1 วิทยานิพนธ์ 2 และวิทยานิพนธ์ 3 วิทยานิพนธ์ 1 เน้นประเด็นปัญหาและการทบทวน เอกสารที่เกี่ยวข้อง เมื่อทำได้ในขั้นตอนนี้แล้วก็ให้ผ่านขั้นที่ 1 ในขั้นวิทยานิพนธ์ 2 เป็นเรื่องของ การออกแบบการวิจัย การทดสอบเครื่องมือ และการเก็บข้อมูล ทำได้ตามกำหนดนี้แล้วก็ถือว่าผ่าน ขั้นวิทยานิพนธ์ 3 คือเขียนบทสรุปท้ายและสอบปากเปล่า ในแต่ละขั้นตอนนี้มีการสัมมนาเข้มและการ

พบปะนักศึกษา ระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการสอนแบบประชุมทางไกล (Teleconference) จะเป็นประโยชน์มาก

3. การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis)

การวิเคราะห์การอยู่รอดเป็นเทคนิคที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้ในหลากหลายแขนง เช่น สถิติประกันภัย สถิติประชากร หรืองานวิจัยทางการแพทย์ เป็นต้น โดยในทางการแพทย์ การวิเคราะห์การอยู่รอด ใช้ในการศึกษา สำหรับงานวิจัยที่มีการติดตามผู้ป่วยในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เหตุการณ์ที่สนใจอาจเป็นการป่วยเป็นโรค การเสียชีวิต หรือการหายจากโรคก็ได้ โดยทั่วไปผู้ป่วยที่มาเข้ารับการรักษา จะมารับการรักษามากกว่าหนึ่งครั้ง ซึ่งระยะเวลาของการติดตามในผู้ป่วยแต่ละคนก็จะแตกต่างกันไป โดยระยะเวลาที่กล่าวถึงนี้จะเรียกว่า เวลาอยู่รอด (Survival Time) เริ่มนับจากเวลาที่เริ่มต้นทำการศึกษาจนกระทั่งถึงวันที่เกิดเหตุการณ์ที่สนใจ การรอดชีวิตนี้สามารถเขียนให้อยู่ในรูปของความน่าจะเป็นที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ยกตัวอย่างเช่น หากเหตุการณ์ที่สนใจเป็นการรอดชีวิต เมื่อมีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่าทุกคนยังมีชีวิต เมื่อมีค่าเท่ากับ 0 หมายความว่าทุกคนตาย ดังนั้นเมื่อเริ่มทำการวิจัย ค่าความน่าจะเป็นมีค่าเท่ากับ 1 หรือร้อยละ 100 หลังจากนั้นก็จะมียาลดลง โดยสามารถคำนวณความน่าจะเป็นของการรอดชีวิตในแต่ละช่วงเวลาของแต่ละกลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่มักสนใจค่ามัธยฐานของการรอดชีวิต หรือร้อยละ 50 ของการรอดชีวิต ยกตัวอย่างเช่น การหาค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาการรอดชีวิตจำแนกตามความรุนแรงของโรค

รูปแบบการวิเคราะห์ความอยู่รอด สามารถจำแนกได้เป็น 2 ระดับ คือ

3.1 การวิเคราะห์การอยู่รอดอย่างง่าย

3.1.1 Life Table ใช้ในการคำนวณโอกาสการอยู่รอด ณ ช่วงเวลาที่สนใจ ซึ่งเหมาะสำหรับกรณีที่มีตัวอย่างมีขนาดใหญ่ โดยจะสามารถแบ่งช่วงเวลาตามที่ต้องการได้

3.1.2 Kaplan Meier curves ใช้ในการคำนวณโอกาสการอยู่รอดสะสมภายใต้ความน่าจะเป็นแบบมีเงื่อนไข ณ จุดเวลาที่เกิดเหตุการณ์ที่สนใจ ทั้งนี้มีข้อตกลงเบื้องต้นคือ ค่าความเสี่ยงในแต่ละช่วงจะมีค่าคงที่เสมอ

3.2 การวิเคราะห์การอยู่รอดขั้นสูง

Cox Proportional Hazard หรือ Cox Regression ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามที่สนใจ กับตัวแปรอิสระต่างๆ ตั้งแต่หนึ่งตัวขึ้นไปโดยเป็นข้อมูลที่มีช่วงเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องและมีลักษณะเป็นข้อมูลไม่สมบูรณ์ หรือ censored data

การวิเคราะห์ความอยู่รอด เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ที่ช่วยตอบคำถามวิจัยได้ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 การวิเคราะห์ความอยู่รอดสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับช่วงเวลาของการเกิดเหตุการณ์ว่าจะเกิดเหตุการณ์นั้นๆขึ้นหรือไม่ (whether) เช่น ผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งจะอยู่รอดหรือไม่ ผู้ที่เป็นโรคจะแต่งงานหรือไม่ เป็นต้น

ประการที่ 2 การวิเคราะห์ความอยู่รอดสามารถตอบคำถามที่เกี่ยวกับช่วงเวลาของการเกิดเหตุการณ์ว่าจะเกิดเหตุการณ์นั้นๆเมื่อไร (when) เช่น ระยะเวลาอยู่รอดของผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็ง ช่วงอายุเท่าไรที่คนจะตัดสินใจแต่งงานครั้งแรก ลักษณะคำถามจะเกี่ยวกับช่วงเวลาเริ่มต้นศึกษาเหตุการณ์ต่างๆจนกระทั่งเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น สามารถนำมาวิเคราะห์ได้

ประการที่ 3 การวิเคราะห์ความอยู่รอดตอบคำถามว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อความเสี่ยงอันตราย (hazard rate) เช่น ศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยง การออกกลางคันของนักศึกษาระดับ ปวส. สายช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ (วัชรินทร์ แสงมา และคณะ, 2551)

3.3 วิธีการวิเคราะห์ความอยู่รอดของ Cox Model

Cox Model หรือ Cox Regression สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้คล้ายคลึงกับ Multiple Regression เป็นเทคนิคที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาอยู่รอดกับตัวทำนาย โมเดลการถดถอยของ Cox ใช้ทำนายอิทธิพลของตัวแปรทำนายที่มีผลต่อตัวแปรตามซึ่งในกรณีนี้ตัวแปรตาม คือ ฟังก์ชันความเสี่ยงอันตรายที่แปลงค่าให้อยู่ในรูปของลอจิท ตัวแปรทำนายเรียกว่า ตัวแปรร่วม (covariates)

โมเดล Cox Regression เมื่อฟังก์ชันความเสี่ยงอันตรายเป็น $h(t)$ และ ตัวทำนาย คือ X สามารถเขียนเป็น โมเดล ได้ดังนี้

$$h(t) = [h_0(t)] e^{(BX)}$$

นั่นคือ

$$h(t) / h_0(t) = e^{(BX)}$$

ใส่ค่า \ln ดังนั้น $\ln [h(t) / h_0(t)] = BX$

ในที่นี้ $\ln [h(t) / h_0(t)] =$ ลอการิทึมของแฉิมต่อของเหตุการณ์

$B =$ พารามิเตอร์สัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวทำนาย X

$e =$ ฐานของลอการิทึมธรรมชาติ ซึ่งมีค่าประมาณ 2.718

$h_0(t) =$ ฟังก์ชันความเสี่ยงอันตรายพื้นฐาน (baseline hazard function) เมื่อให้ X เข้าใกล้ศูนย์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำนายต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อเทียบกับช่วงเวลาการสำเร็จการศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาและการออกกลางคัน

แคทลียา ทาวะรัมย์ (2543) ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยตัวแปรทำนาย ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทการเรียน เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย จังหวัด และภาควิชา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จำนวน 3 รุ่นปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2532 2533 และ 2534 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตรุ่นปีการศึกษา 2532 มีอัตราเสี่ยงอันตรายสูงสุดเป็น .0350, .0267 และ .0221 และนิตอยู่รอดได้เท่ากับ 96.06%, 88.70% และ 91.78% ในช่วงเวลา 1, 6 และ 4 ตามลำดับ รุ่นปีการศึกษา 2533 มีอัตราเสี่ยงอันตรายสูงสุดเป็น .0553 และ .0338 และนิตอยู่รอดได้เท่ากับ 90.04% และ 95.16% ในช่วงเวลา 2 และ 3 ตามลำดับ รุ่นปีการศึกษา 2534 มีอัตราเสี่ยงอันตรายสูงสุดเป็น .0401 และ .0327 และนิตอยู่รอดได้เท่ากับ 92.16% และ 95.94% ในช่วงเวลา 2 และ 1 ตามลำดับ ตัวทำนายที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาการอยู่รอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย จังหวัดและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2532 อายุ จังหวัดและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2533 อายุและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2534 ตัวทำนายที่มีอิทธิพลต่อความเสี่ยงอันตรายของนิตทั้งสามรุ่นปีการศึกษาแตกต่างกัน กล่าวคือ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย จังหวัดและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2532 อายุและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2533 และภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2534

สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาย (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลกรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา ปัจจัยภายในของนักศึกษา ปัจจัยด้านความพร้อมในการศึกษา และปัจจัยด้านการบริการของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2537 และ 2538 ทุกสาขาวิชา นักศึกษาในระดับปริญญาตรี ทุกสาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ และนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ทุกสาขาวิชาที่พ้นสภาพ

การเป็นนักศึกษาไปแล้ว ผลจากการวิจัยพบว่า ทุกปัจจัยมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการสำเร็จการศึกษา แต่ตัวแปรที่สำคัญที่สุด คือ พื้นฐานการศึกษาเดิมและการวางแผนการเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตต่อไป

ลลิตา สาสาข (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยปัจจัยที่ศึกษาประกอบด้วยปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และพื้นฐานความรู้เดิม ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียน ได้แก่ การวางแผนการเรียน การใช้สื่อการศึกษา และการเตรียมความพร้อมการสอบ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ได้แก่ สาขาวิชา การให้บริการการศึกษาและการรับรู้เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 780 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังเวลาหลักสูตร ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามเวลาหลักสูตร ซึ่งวิเคราะห์ภาพรวมทุกหลักสูตร มี 5 ปัจจัย ได้แก่ อายุ พื้นความรู้เดิม และสาขาวิชา รัฐศาสตร์ ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัชรินทร์ แสงมา และคณะ (2551) ได้ศึกษาการออกกลางคันของนักศึกษา ปวส. สายช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โดยการวิเคราะห์หาความน่าจะเป็นของความอยู่รอด อัตราเสี่ยงของการออกกลางคัน และหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคันของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ปวส. จำนวน 706 คน ที่เข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า ความน่าจะเป็นของความอยู่รอดในภาคการศึกษาที่ 1 ของนักศึกษาทุกแผนกมีค่าสูงสุด คือ อยู่ในช่วง 0.9210 ถึง 1.00 ในภาคการศึกษาที่ 2 ของนักศึกษาทุกแผนกมีค่าอยู่ในช่วง 0.7820 ถึง 0.8815 ยกเว้นเทคนิคอุตสาหกรรมที่มีค่าสูงสุด คือ 0.9295 และโลหะที่มีค่าต่ำสุด คือ 0.6271 ในปีการศึกษาที่ 3 และ 4 อยู่ในช่วง 0.7142 ถึง 0.7971 มี 6 แผนก อยู่ในช่วง 0.8275 ถึง 0.8732 มี 4 แผนก ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคัน คือ สถานที่ตั้งของสถานศึกษาเดิม ภูมิภาคของสถานศึกษาเดิม และเกรดเฉลี่ยที่จบ ปวช. โดยนักศึกษาที่จบมาจากสถานศึกษาในภาคกลางมีอัตราเสี่ยงที่จะออกกลางคันเป็น 0.562 เท่าของนักศึกษาที่จบมาจากสถานศึกษาในกรุงเทพฯ และปริมณฑลหรือมีอัตราเสี่ยงน้อยกว่าอยู่ร้อยละ 43.8 นักศึกษาที่จบ ปวช. ที่ได้เกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.10-3.50 และ 3.51-4.00 มีอัตราเสี่ยงของการออกกลางคันเป็น 0.569 และ 0.377 เท่าของนักศึกษาที่มีเกรด 2.00-2.50 หรือมีอัตราเสี่ยงน้อยกว่าอยู่ร้อยละ 43.1 และ 63.7 ตามลำดับ

ธิดาพร ประทุมวี (2553) ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์ ปัจจัยที่ศึกษาเป็นปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา การบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา และสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2546-2552 จำนวน 164 คน ผลจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คือ ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะพบว่า ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา คือ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ไม่เพียงพอ ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา คือ ภาระงานที่ทำมีมากไม่มีเวลาให้กับการทำ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละท่านบางครั้งมีความขัดแย้งกันทำให้นักศึกษาสับสน ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย คือ เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าของมหาวิทยาลัยมีน้อย

ดิลกรัตน์ โคลตรสุมาตย์ (2554) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาและประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตัวแปรที่ผู้วิจัยศึกษาได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ด้านการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ และด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปัจจัยที่เป็นปัญหามาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน และค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์และด้านการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ

Ronco (1995) ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสำเร็จการศึกษา การย้าย และการออกกลางคันของนักเรียนกับโมเดลความเสี่ยงอันตราย ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ปี 1987 และติดตามจนถึงปี 1994 จำนวนทั้งสิ้น 1,635 คน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย สถานะรับเข้า GPA และเชื้อชาติ ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการเกิดความเสี่ยงของการออกกลางคันมากที่สุด คือ สถานะรับเข้า GPA และเชื้อชาติ ความเสี่ยงต่อการย้าย 2 ปี เป็นความเสี่ยงที่สูงเท่ากับความเสี่ยงต่อการออกกลางคันทุกช่วงเวลา และนักศึกษาที่มี GPA ต่ำ จะมีความเสี่ยงสูงสุด ในการศึกษาเวลาการออก พบว่า อัตราการออกกลางคันจะสูงในช่วงหลังจากภาคการศึกษาที่ 2 โดยเฉพาะนักศึกษาสเปน (hispanic student) และนักศึกษาที่มีเงื่อนไข (provisional student)

Zwick และ Sklar (2005) ได้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสำเร็จการศึกษา โดยใช้ GPA ระดับมัธยมและผลคะแนน SAT จำแนกตามบทบาทของเชื้อชาติและภาษาแรก ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมี 4 กลุ่ม คือกลุ่มนักศึกษาที่ใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาแม่ กลุ่มนักศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ กลุ่มนักศึกษาผิวดำที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่และกลุ่มนักศึกษาผิวขาวที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ซึ่งเป้าหมายของการวิจัยคือเพื่อพิจารณาว่าสถานะของ 2 ภาษาและเชื้อชาติเมื่อประเมินผลจาก GPA ระดับมัธยมและผลคะแนน SAT สามารถทำนายเกรดในระดับมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์การอยู่รอดแสดงให้เห็นว่าคะแนน GPA ในระดับมัธยมมีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาผิวขาวที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนน SAT มีอิทธิพลต่อการสำเร็จการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาสเปนและนักศึกษาผิวขาวที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ อีกทั้งในการวิเคราะห์การถดถอยและการวิเคราะห์ความอยู่รอดพบความแตกต่างหลายประการที่น่าสนใจระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่ใช้ภาษาสเปนและภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ เช่น พื้นฐานทางภาษาควรนำไปพิจารณาในการวิจัยทางการศึกษาด้วย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาและการออกกลางคัน พบว่า ผู้วิจัยได้สอบถามนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาแล้วเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และพื้นฐานความรู้เดิม ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา ปัจจัยภายในของนักศึกษา คือปัจจัยที่เกิดกับตัวนักศึกษาเอง ได้แก่ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์และความมีวินัยในตนเอง ปัจจัยด้านความพร้อมในการศึกษา ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียน ได้แก่ การวางแผนการเรียน การใช้สื่อการศึกษา และการเตรียมความพร้อมการสอบ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านการบริการของมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ รายละเอียดดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาและการออกกลางคัน

ตัวแปร/ปัจจัย	ผู้วิจัย							
	แคลเลีย	สมศักดิ์	ลลิตา	วัชรินทร์	ธิดาพร	ดิลกรัตน์	Ronco	Zwick และ Sklar
เพศ	✓		✓					
อายุ	✓		✓					
รายได้			✓					
ประเภทการเรียน	✓							
เกรดเฉลี่ยสะสม	✓			✓			✓	✓
เชื้อชาติ							✓	✓
จังหวัด	✓							
ภาควิชา	✓							
ปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษา		✓	✓					
ปัจจัยภายในของนักศึกษา		✓			✓			
ปัจจัยด้านความพร้อมในการศึกษา		✓						
ปัจจัยด้านการบริการของมหาวิทยาลัย		✓	✓		✓	✓		
ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียน			✓					
ปัจจัยด้านสถานศึกษา			✓					

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ผู้วิจัย	แคลเลีย	สมศักดิ์	ลลิตา	วัชรินทร์	ธิดาพร	ดิลกรัตน์	Ronco	Zwick และ Sklar
ตัวแปร/ปัจจัย								
ปัจจัยด้านบุคลิกภาพส่วนตัว			✓					
สถานที่ตั้งของสถานศึกษาเดิม				✓				
ภูมิภาคของสถานศึกษาเดิม				✓				
อาชีพผู้ปกครอง				✓				
สถานภาพผู้ปกครอง				✓				
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์					✓	✓		
การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์						✓		

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis)

การวิจัยทางการศึกษาที่ใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) มีลักษณะการวิจัย ดังต่อไปนี้

งานวิจัยทางการแพทย์เป็นการศึกษาวิเคราะห์การรอดชีพ (Survival Analysis) ได้แก่ งานวิจัยของพวงทิพย์ รัตนะรัต (2541) ศึกษาการรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปอดในประเทศไทย งานวิจัยของอริสรา บัวปอน (2543) ศึกษาการรอดชีพของเด็กที่คลอดจากหญิงติดเชื้อโรคเอดส์ที่ได้รับยาต้านไวรัส งานวิจัยของพวงแก้ว พรหมรส (2549) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรอดชีพของผู้ป่วย ที่มารับการรักษาที่หน่วยรังสีรักษา งานวิจัยของ ขนิษฐา ท่วงที (2552) ศึกษาอัตราการอยู่รอดโดยการวิเคราะห์ตามช่วงเวลาของผู้ป่วยโรคมะเร็งปอด มะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านมและมะเร็งลำไส้ใหญ่ จากการศึกษา พบว่า ตัวแปรของการวิจัยการรอดชีพมีความคล้ายคลึงกัน โดยตัวแปรตามของการวิจัยการรอดชีพ คือ ระยะเวลาการรอดชีพ ส่วนตัวแปรต้นจะแตกต่างกันตามลักษณะของโรคที่ศึกษา เช่น เพศ อายุ ลักษณะของโรค และวิธีการรักษา

Chimka และ Lowe (2007) ได้วิจัยเรื่องปฏิสัมพันธ์และการวิเคราะห์การอยู่รอดของข้อมูลการสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยใช้โมเดลความเสี่ยงรูปแบบของ Cox ผลจากการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์การอยู่รอดสามารถใช้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เรียนซึ่งมีผลต่อการสำเร็จ อีกทั้งยังชี้ให้เห็นความสำคัญของคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ คะแนนวิชาภาษาอังกฤษและคะแนนการทดสอบวิทยาศาสตร์ (ACT) ที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา แต่ในบางสถานการณ์คะแนนของแต่ละวิชาเปรียบเทียบกับเพศของนักศึกษาอาจจะไม่มีปฏิสัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาแต่ใช้เวลาเรียนตามหลักสูตรมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยบัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโทเริ่มศึกษาในปีการศึกษา 2547 ถึง 2551 จำนวนทั้งสิ้น 1,706 คน รายละเอียด ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2547 ถึง 2551

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาโท
2547	151
2548	532
2549	272
2550	386
2551	365
รวม	1,706

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์การถดถอย โดยโปรแกรม G-Star Power โดยผู้วิจัยเลือกใช้ F-test กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณ โดยกำหนดขนาดอิทธิพลเท่ากับ .15 $\alpha = .05$ อำนาจการทดสอบ .80 และจำนวนตัวแปรทำนาย 20 ตัว พบว่าได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 157 คน

เนื่องจากข้อมูลทำเนียบนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2547 ถึง 2551 เป็นข้อมูลเก่าที่บันทึกไว้ตั้งแต่นักศึกษาเริ่มต้นศึกษา เพื่อป้องกันการไม่ตอบแบบสอบถามกลับของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นจากเดิม เป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300คน เลือกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งชั้นตามแขนงวิชาที่ศึกษา ทั้งหมด 6 แขนงวิชา คือ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน แขนงวิชาบริหารการศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละแขนงวิชา จำนวนกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแขนงวิชา

แขนงวิชา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนผู้ตอบกลับ (คน)
หลักสูตรและการสอน	80	68
บริหารการศึกษา	70	28
การวัดและประเมินผลการศึกษา	60	47
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	50	39
การแนะแนว	20	17
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย	20	7
รวม	300	206

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะคำถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Close Ended Question) หรือลักษณะคำถามปลายปิด แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ภูมิลำเนา สถานภาพสมรส สถานภาพการเงิน และ GPA ระดับปริญญาตรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อบริษัทด้านต่างๆที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เลือกตอบเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยในแต่ละระดับมีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 ข้อความที่เป็นเชิงบวก มีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
4	หมายถึง เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
3	หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
2	หมายถึง เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
1	หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

กรณีที่ 2 ข้อความที่เป็นเชิงลบ มีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
4	หมายถึง เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
3	หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
2	หมายถึง เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
1	หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. กำหนดปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 โครงสร้างของแบบสอบถามที่ต้องการวัด

เนื้อหา	ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จ การศึกษา	นิยาม	จำนวน ข้อ	ข้อที่*
ตอนที่ 1	ปัจจัยส่วนบุคคล	คุณลักษณะส่วนบุคคลในด้าน ต่างๆ ประกอบด้วย - เพศ - อายุ - ลักษณะ/ตำแหน่งงาน - ภูมิลำเนาขณะศึกษา - สถานภาพการสมรส - สถานภาพการเงิน - สาขาที่จบในระดับปริญญาตรี - GPA ระดับปริญญาตรี	11	1-11
ตอนที่ 2	ปัจจัยการปรับตัวเข้ากับ การศึกษาทางไกล	ความสามารถในการปรับเปลี่ยน ความคิด จิตใจ และพฤติกรรม ทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับ รูปแบบการศึกษาของมหาวิทยาลัย	12	1-12
	ปัจจัยความทุ่มเทในการเรียน	ความมุ่งมั่นและตั้งใจในการ แสวงหาความรู้ขณะที่กำลังศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จ	9	13-21
	ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียน การสอน	การประเมินรูปแบบและความ เหมาะสมของการจัดการเรียนการ สอน	8	22-29
	ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย	ความรู้สึกรักหรือไม่พอใจ ชอบ หรือไม่ชอบ ที่นักศึกษามีต่อ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	5	30-34

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

เนื้อหา	ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จ การศึกษา	นิยาม	จำนวน ข้อ	ข้อที่*
	ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ ของมหาวิทยาลัย	กระบวนการต่างๆหรือแนวทาง ปฏิบัติ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อ อำนวยความสะดวกให้กับ นักศึกษา	8	35-42
ตอนที่ 2	ปัจจัยลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษา การทำวิทยานิพนธ์/การศึกษา อิสระ	แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการให้คำแนะนำ สนับสนุน ติดตามเร่งรัดให้นักศึกษาทำ วิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	6	43-48
	ปัจจัยทักษะที่จำเป็นต่อการทำ วิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	วิธีการและกระบวนการต่างๆที่ นำไปสู่การปฏิบัติในการทำ วิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	13	49-61
	ทักษะด้านภาษา		(3)	(49-51)
	ทักษะด้านคอมพิวเตอร์		(2)	(52-53)
	ทักษะด้านการสืบค้นข้อมูล ทาง Internet		(2)	(54-55)
	ทักษะด้านการทำวิจัย		(6)	(56-61)

* คู่มือที่ ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. เขียนคำถามให้สอดคล้องกับปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาในแบบสอบถามจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

6. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คำนวณค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ผลการพิจารณาแบบสอบถาม มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อ แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นวัดได้ตรงตามเนื้อหา

7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยเลือกนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนครบทุกวิชาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน และหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยง (α) เท่ากับ .93

8. ปรับปรุง แก้ไข แบบสอบถามให้สมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอความอนุเคราะห์จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อขอรายชื่อและที่อยู่บัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่เริ่มศึกษาในปีการศึกษา 2547 ถึง 2551

3.2 จัดเตรียมแบบสอบถามและซองเอกสารที่จะจัดส่งให้กับบัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.3 ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับบัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทางไปรษณีย์โดยผู้วิจัยได้บรรจุซองที่จำหน่ายซองชื่อที่อยู่ของผู้วิจัยพร้อมติดแสตมป์เพื่อความสะดวกต่อการส่งคืนแบบสอบถามตามกำหนดเวลา

3.4 ในระยะเวลา 2 เดือน หลังจากส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 49.33 เมื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่มีข้อมูลไม่ครบทุกข้อ จำนวน 6 ฉบับ

3.5 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามเพิ่มเติมไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน โดยในครั้งนี้ได้โทรศัพท์แจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบก่อนล่วงหน้าแล้วดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้ทางทาง e-mail ในลักษณะแบบสอบถามออนไลน์ https://docs.google.com/forms/d/1r0NW6i7z6GoAQgqL_G7yXR4rhHbT7HTyqSPW8-gHds/viewform

3.6 ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามทั้งทางไปรษณีย์และทาง e-mail จำนวน 64 ฉบับ นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่า มีข้อมูลครบถ้วนทุกฉบับ รวมแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 206 ฉบับ

3.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ลงรหัสให้พร้อมที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนข้อคำถามที่ใช้ทำนายการสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) ขั้นตอนการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ของข้อคำถามเพื่อคัดเลือกข้อคำถามและรวมข้อที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน องค์ประกอบที่ได้ถือเป็นปัจจัยใหม่ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตัดข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำออก คือมีค่าไม่ถึง .3 และองค์ประกอบใดที่มีเพียง 1 ข้อคำถาม ไม่นับเป็นองค์ประกอบ

4.2 นำปัจจัยที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) มาวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4.2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาประกอบด้วย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรเพศชาย (male) กำหนดให้ 1 คือ เพศชายและ 0 คือ เพศหญิง

ตัวแปรอาชีพครู (occupation) กำหนดให้ 1 คือ อาชีพครู และ 0 คือ อาชีพอื่นๆ

ตัวแปรสถานภาพสมรส (married) กำหนดให้ 1 คือ สถานภาพสมรส และ 0 คือ สถานภาพอื่นๆ

ตัวแปรใช้เงินส่วนตัว (money) กำหนดให้ 1 คือ ใช้เงินส่วนตัวในการศึกษา และ 0 คือ ใช้เงินจากแหล่งอื่นๆ

ตัวแปรสำเร็จการศึกษาขณะศึกษาศาสตร/ครุศาสตร์ (education)
กำหนดให้

1 คือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ และ
0 คือ จบสาขาอื่นๆ

ตัวแปรเกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป กำหนดให้ 1 คือ เกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรี
3.00 ขึ้นไป และ 0 คือ เกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรี น้อยกว่า 3.00

ตัวแปรอายุ 21-35 ปี (Age21-35) กำหนดให้ 1 คือ อายุระหว่าง 21-35 ปี และ
0 คือ ช่วงอายุอื่นๆ

ตัวแปรอายุ 36-45 ปี (Age36-45) กำหนดให้ 1 คือ อายุระหว่าง 36-45 ปี และ
0 คือ ช่วงอายุอื่นๆ

- 2) เจตคติต่อมหาวิทยาลัย (Attitudes)
- 3) ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ (Reskill)
- 4) ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียน (Attempt)
- 5) ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (Advisor)
- 6) คุณภาพการจัดการเรียนการสอน (TeaQua)
- 7) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล (Selfadjust)
- 8) ทักษะภาษาอังกฤษ (Engskill)
- 9) คุณภาพการบริการของห้องสมุด (LibQua)
- 10) คุณภาพการบริการจัดส่งเอกสาร (DelivQua)
- 11) ความพยายามในการทำงาน (Attmpt2)
- 12) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Selfimpr)
- 13) ทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์ (Comskill)

ปัจจัยที่ 4.2.1.2 ถึง 4.2.1.13 ประกอบด้วยข้อคำถาม 61 คำถาม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสมและจัดกลุ่มปัจจัยใหม่ (ผลการวิเคราะห์อยู่ในบทที่ 4)

4.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา
ระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วัดจากจำนวนเวลาที่ใช้ในการศึกษา

4.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาโดยการวิเคราะห์ความอยู่รอด
(Survival Analysis) ข้อคำถามแต่ละด้าน

4.4 นำข้อคำถามที่ได้จากการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) มาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อรวมกลุ่มองค์ประกอบและกำหนดให้เป็นปัจจัยใหม่ที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา

4.5 นำปัจจัยที่ได้ มาวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) เพื่อเป็นการยืนยันให้เห็นรายละเอียดที่ชัดเจน เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัย และใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของข้อคำถามและตอนที่ 3 เป็นการเสนอปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

cha	แทน	การปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล
att	แทน	ความทุ่มเทในการเรียน
qua	แทน	คุณภาพการจัดการเรียนการสอน
opi	แทน	เจตคติต่อมหาวิทยาลัย
ser	แทน	คุณภาพการให้บริการของมหาวิทยาลัย
adv	แทน	ลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ
ski	แทน	ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ
male	แทน	ตัวแปร ดัมมี่เพศชาย
occupation	แทน	ตัวแปร ดัมมี่อาชีพครู
married	แทน	ตัวแปร ดัมมี่สถานภาพสมรส
money	แทน	ตัวแปร ดัมมี่ใช้เงินส่วนตัว
education	แทน	ตัวแปร ดัมมี่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขา ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์
gpa	แทน	ตัวแปร ดัมมี่เกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรี 3.00ขึ้นไป
Age21-35	แทน	ตัวแปร ดัมมี่อายุระหว่าง 21-35 ปี
Age36-45	แทน	ตัวแปร ดัมมี่อายุระหว่าง 36-45 ปี
LibQua	แทน	คุณภาพการบริการของห้องสมุด

Reskill	แทน	ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์
Attempt1	แทน	ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียน
Advisor	แทน	ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
TeaQua	แทน	คุณภาพการจัดการเรียนการสอน
Selfadjust	แทน	การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล
Attitudes	แทน	เจตคติต่อมหาวิทยาลัย
Engskill	แทน	ทักษะภาษาอังกฤษ
Attmpt2	แทน	ความพยายามในการทำงาน
DelivQua	แทน	คุณภาพการบริการจัดส่งเอกสาร
Comskill	แทน	ทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรือสัมประสิทธิ์การทำนาย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่งกลับมายังผู้วิจัย ตัวแปรที่วิเคราะห์ ได้แก่ เพศ อายุ ลักษณะ/ตำแหน่งงาน ภูมิลำเนา ขณะศึกษา สถานภาพการสมรส สถานภาพการเงิน ในขณะที่ศึกษาระดับปริญญาโท สาขาที่จบในระดับปริญญาตรี เกรดระดับปริญญาตรี ปี พ.ศ.ที่เข้าศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาที่เรียนระดับปริญญาโท และสถานภาพการศึกษาปัจจุบัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของนักศึกษาและบัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตัวแปร	ค่าของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	58	28.2
	หญิง	148	71.8
รวม		206	100
อายุ	26-30 ปี	12	5.8
	31-35 ปี	28	13.6
	36-40 ปี	39	18.9
	41-45 ปี	30	14.6
	46 ปีขึ้นไป	97	47.1
รวม		206	100
ลักษณะ/ตำแหน่งงาน	ครู	150	72.8
	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	11	5.3
	ผู้อำนวยการโรงเรียน	5	2.4
	ศึกษานิเทศน์	5	2.4
	ผู้ประเมินภายนอก(สมศ.)	1	0.5
	พยาบาล	5	2.4
	ธุรกิจส่วนตัว	2	1.0
	อื่นๆ	27	13.1
รวม		206	100
ภูมิภาค/สถานะศึกษา	ภาคเหนือ	34	16.5
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	46	22.3
	ภาคกลาง	96	46.6
	ภาคตะวันออก	10	4.9
	ภาคตะวันตก	5	2.4
	ภาคใต้	15	7.3
รวม		206	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส	โสด	59	28.6
	สมรส	140	68.0
	หย่า	7	3.4
รวม		206	100
สถานภาพการเงินใน ขณะที่ศึกษาระดับ ปริญญาโท	ใช้เงินส่วนตัว	185	89.8
	ใช้เงินจากผู้ปกครอง	4	1.9
	กู้ยืมเงินเรียน	13	6.3
	อื่นๆ	4	1.9
รวม		206	100
สาขาที่จบในระดับ ปริญญาตรี	จบสาขาศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์	140	68.0
	จบสาขาอื่นๆ	66	32.0
รวม		206	100
เกรดระดับปริญญาตรี	2.30 – 2.50	41	19.9
	2.51 – 3.00	77	37.4
	3.01 – 3.50	60	29.1
	3.51 – 4.00	28	13.6
รวม		206	100
เข้าศึกษาปริญญาโท มศธ. ในปี	พ.ศ. 2547	10	4.9
	พ.ศ. 2548	42	20.4
	พ.ศ. 2549	23	11.2
	พ.ศ. 2550	60	29.1
	พ.ศ. 2551	71	34.5
รวม		206	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
แขนงวิชาที่เรียน ปริญญาโท	แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน	68	33.0
	แขนงวิชาบริหารการศึกษา	28	13.6
	แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา	47	22.8
	แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย	7	3.4
	แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา	39	18.9
	แขนงวิชาการแนะแนว	17	8.3
	รวม	206	100
	สถานภาพการศึกษา ปริญญาโท มศร. ปัจจุบัน	กำลังศึกษา	48
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว		134	65.0
ยังไม่สำเร็จการศึกษา แต่ยุติการศึกษา ระดับปริญญาโทแล้ว		24	11.7
รวม		206	100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาและบัณฑิตระดับปริญญาโท สาขา
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช พบว่า จำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง
148 คน (ร้อยละ 71.8) และเป็นเพศชาย 58 คน (ร้อยละ 28.2) มีอายุ 46 ปีขึ้นไปจำนวน 97 คน
(ร้อยละ 47.1) รองลงมาคือ อายุระหว่าง 36-40 ปีจำนวน 39 คน (ร้อยละ 18.9) ด้านลักษณะ/
ตำแหน่งงานพบว่า มีตำแหน่งครูมากที่สุด คือจำนวน 150 คน (ร้อยละ 72.8) รองลงมาคือตำแหน่ง
รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 11 คน (ร้อยละ 5.3) ด้านภูมิลำเนาขณะศึกษา พบว่าอาศัยอยู่ภาค
กลางมากที่สุด คือจำนวน 96 คน (ร้อยละ 46.6) รองลงมาคืออาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จำนวน 46 คน (ร้อยละ 22.3) ด้านสถานภาพการสมรส พบว่า มีสถานภาพสมรสมากที่สุด คือ
จำนวน 140 คน (ร้อยละ 68) รองลงมาคือ สถานภาพโสด จำนวน 59 คน (ร้อยละ 28.6) ด้าน
สถานภาพด้านการเงินในขณะศึกษาระดับปริญญาโท พบว่า ใช้เงินส่วนตัวมากที่สุด คือจำนวน 185
คน (ร้อยละ 89.8) รองลงมาคือ กู้ยืมเงินเรียน จำนวน 13 คน (ร้อยละ 6.3) ด้านสาขาที่จบในระดับ

ปริญญาตรี พบว่า จบสาขาศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ จำนวน 140 คน (ร้อยละ 68) จบสาขาอื่นๆ จำนวน 66 คน (ร้อยละ 32) ด้านเกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรี พบว่า มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 มากที่สุด คือ จำนวน 77 คน (ร้อยละ 37.4) รองลงมา คือ เกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 จำนวน 60 คน (ร้อยละ 29.1) ด้าน ปี พ.ศ. ที่เข้าศึกษาในระดับปริญญาโท พบว่า เข้าศึกษาปี พ.ศ. 2551 มากที่สุด จำนวน 71 คน (ร้อยละ 34.5) รองลงมา คือ พ.ศ. 2550 จำนวน 60 คน (ร้อยละ 29.1) ด้านแขนงวิชาที่เรียนในระดับปริญญาโท พบว่า เรียนแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน มากที่สุด จำนวน 68 คน (ร้อยละ 33) รองลงมา คือ แขนงการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 47 คน (ร้อยละ 22.8) และด้านสุดท้าย คือ สถานภาพการศึกษาในระดับปริญญาโทปัจจุบัน พบว่า สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว มากที่สุด จำนวน 134 คน (ร้อยละ 65) รองลงมา คือ กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 48 คน (ร้อยละ 23.3) และที่เหลือยังไม่สำเร็จการศึกษา แต่ยุติการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว จำนวน 24 คน (ร้อยละ 11.7)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่งกลับมายังผู้วิจัย พบว่า มีจำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วทั้งสิ้น 133 คน จำนวนระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลแสดงจำนวนระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาของผู้ที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา	จำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษา (คน)	ร้อยละ
ภายใน 24 เดือน (2 ปี)	3	2.26
ระหว่าง 25-36 เดือน (3 ปี)	67	50.38
ระหว่าง 37-48 เดือน (4 ปี)	28	21.05
ระหว่าง 49-60 เดือน (5 ปี)	16	12.03
ระหว่าง 61-72 เดือน (6 ปี)	6	4.51
ระหว่าง 73-84 เดือน (7 ปี)	5	3.76
ระหว่าง 85-96 เดือน (8 ปี)	8	6.01
รวมผู้ที่สำเร็จการศึกษา	133	100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงจำนวนระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาของผู้ที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการศึกษา

ระหว่าง 25-36 เดือน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 50.38 รองลงมา คือ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา
ระหว่าง 37-48 เดือน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 21.05 ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายใน 24 เดือน
มีจำนวนน้อยที่สุด คือ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.26

จากข้อมูลจำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยที่ทำนาย
การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โดยวัดจากจำนวนเวลาที่
ใช้ในการศึกษา คือ ระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ของข้อคำถาม เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มี
ความเหมาะสมมาใช้ในการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) และรวมกลุ่มข้อคำถามที่มี
ความสัมพันธ์กันไว้ในปัจจัยเดียวกัน ตัดข้อคำถามที่ไม่สัมพันธ์กันออก องค์ประกอบที่ได้ถือเป็น
ปัจจัยใหม่ที่ใช้ในการวิเคราะห์หาปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ข้อคำถามที่ทำนายการสำเร็จ
การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พบว่า ค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) มีค่าสูง .908 และค่า Bartlett's Test มีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าข้อมูลนี้มีความสัมพันธ์กันเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ดัง
ตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) 12 องค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่า ไอเกน	ค่าความ เที่ยง
1. คุณภาพการ บริการของ ห้องสมุด (LibQua)	1. ท่านประทับใจการให้บริการตอบ คำถามของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย	.338	19.903	.914
	2. ท่านประทับใจคุณภาพการให้บริการ ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย	.830		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่า ไอเกน	ค่าความ เที่ยง
	3. ท่านพอใจในการบริการของ ห้องสมุด ที่เอื้อต่อการศึกษาทางไกล	.833		
	4. ท่านประทับใจในคุณภาพการสืบค้น ข้อมูลของห้องสมุด ผ่านทางระบบ ออนไลน์ของมหาวิทยาลัย	.714		
	5. ท่านมีความมั่นใจว่าการให้บริการ ของเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยเต็มเปี่ยม ไปด้วยคุณภาพ	.599		
2. ทักษะที่ จำเป็นต่อการ ทำวิทยานิพนธ์ (Reskill)	1. ทักษะในการอ่าน การเขียนภาษาไทย	.428		
	2. การออกแบบการวิจัย	.844		
	3. การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย	.839		
	4. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ วิจัย	.785	4.834	.945
	5. การใช้สถิติในการวิจัย	.833		
	6. การแปลค่าผลการวิเคราะห์ข้อมูล	.847		
	7. การเขียนรายงานผลการวิจัย	.770		
3. ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการ เรียน (Attempt1)	1. ท่านได้พยายามทำงานอื่นให้สำเร็จ เพื่อจะได้มีเวลาอ่านหนังสือ	.579		
	2. ท่านศึกษาค้นคว้า ชักถามข้อสงสัย จากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน	.308	3.312	.910
	3. ท่านพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ แม้จะมีภาระงาน อื่นๆมากมาย	.354		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่า ไอเกน	ค่าความ เที่ยง
	4. ในการสัมมนา แต่ละชุดวิชา ท่านได้ ศึกษาค้นคว้าและเตรียมพร้อมอย่าง เต็มที่ก่อนเรียน	.346		
	5. ท่านเข้ารับการสัมมนา ในแต่ละชุด วิชาทุกครั้งตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด แม้จะมีภารกิจอื่น	.629		
	6. ท่านส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทัน ตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	.612		
	7. ท่านตั้งใจทำงานต่างๆที่ได้รับ มอบหมายด้วยตัวของท่านเอง อย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ	.691		
	8. เมื่ออาจารย์มอบหมายงานที่ยากและ มีจำนวนมากให้ทำ ท่านจะพยายาม ทำงานให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพทุกชิ้น	.752		
	9. เมื่ออาจารย์มอบหมายงานให้ทำ ท่าน จะหาข้อมูลจากหลายแหล่งมา สังเคราะห์ร่วมกัน ไม่ใช่ข้อมูลเพียง แหล่งเดียว	.649		
	10. แม้จะมีภาระงานอื่นมากมาย ท่านก็ พยายามศึกษาหาความรู้อย่างเต็มที่	.547		
4. ลักษณะของ อาจารย์ ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ (Advisor)	1. อาจารย์ที่ปรึกษาเปิดโอกาสให้ นักศึกษาเลือกหัวข้อวิจัยโดยอิสระ	-516		
	2. อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้คำแนะนำ ขั้นตอนการเขียนหัวข้อและการสร้าง เครื่องมือในการทำวิจัยอย่างเพียงพอ	-859	2.952	.916

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่า ไอเกน	ค่าความ เที่ยง
	3. ฉันสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ ที่ปรึกษาได้หลายช่องทาง	-883		
	4. อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาในการให้ คำปรึกษาอย่างเพียงพอ	-952		
	5. อาจารย์ที่ปรึกษาติดตาม เร่งรัดให้ นักศึกษาสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่ หลักสูตรกำหนด	-832		
	6. อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและ แนะนำการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษา อิสระ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดสมบูรณ์	-782		
5. คุณภาพการ จัดการเรียน การสอน (TeaQua)	1. ในการสัมมนา อาจารย์กำหนด ประเด็นที่ศึกษาสอดคล้องกับเป้าหมาย ของแต่ละชุดวิชาได้อย่างชัดเจน	-630		
	2. ในการสัมมนา อาจารย์ถ่ายทอด ความรู้ได้อย่างชัดเจน	-747	2.721	.916
	3. เอกสารการสอนแต่ละชุดวิชา มี ความชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจง่าย	-619		
	4. ในการสัมมนา อาจารย์มีเวลาให้ นักศึกษาซักถามข้อสงสัยต่างๆ	-773		
	5. อาจารย์ให้ข้อมูลย้อนกลับกับ นักศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่ ถูกต้อง	-770		
	6. กิจกรรมและงานที่อาจารย์มอบหมาย ให้นักศึกษาทำ ช่วยพัฒนาความรู้และ ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์	-670		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่า ไอเกน	ค่าความ เที่ยง
	7. อาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และแนะแนวทางในการเรียนด้วย ตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	-536		
	8. ในภาพรวมการจัดการเรียนการสอน สัมมนาเสริม/เข้ม มีคุณภาพสูง	-444		
6. การ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมให้ เข้ากับ การศึกษา ทางไกล (Selfadjust)	1. มันเป็นเรื่องยากสำหรับท่านที่จะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรเรียนให้ สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาด้วย ตนเอง	.681		
	2. ท่านรู้สึกเหนื่อยและท้อแท้ ที่ต้อง ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาสาระต่างๆ ด้วยตนเอง	.790	1.945	.745
	3. ท่านไม่ค่อยมีเวลาเตรียมตัว ก่อนเข้า ร่วมสัมมนาแต่ละชุดวิชา	.594		
7. เจตคติต่อ มหาวิทยาลัย (Attitudes)	1. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็น มหาวิทยาลัยเปิดที่ท่านใฝ่ฝันอยากเข้า มาศึกษา	.567	1.700	.890
	2. ท่านรู้สึกภูมิใจกับการเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	.792		
	3. ท่านชอบรูปแบบการจัดการเรียนการ สอนของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช	.589		
	4. ท่านจะแนะนำให้เพื่อนและคนอื่นๆ เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช	.743		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่า ไอเกน	ค่าความ เที่ยง
	5. หากมีโอกาสเรียนต่อ ท่านจะเรียนที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	.780		
8. ทักษะ ภาษาอังกฤษ (Engskill)	1. ทักษะในการอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ	.890	1.673	.821
	2. ทักษะในการอ่านและแปลงานวิจัย ต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	.840		
9. ความ พยายามในการ ทำงาน (Attmpt2)	1. ท่านศึกษาคู่มือการจัดการเรียนการ สอน จนเข้าใจแนวคิดวิธีการการศึกษา ทางไกลที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง	.479		
	2. แม้จะไม่คุ้นเคยกับการศึกษาทางไกล ท่านก็พยายามปรับตัวให้สามารถเรียน ในระบบทางไกลได้	.732		
	3. ท่านมีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียรที่ จะเรียนให้จบในระบบการศึกษา ทางไกล	.452	1.388	.824
	4. แม้จะรู้ว่าการเรียนด้วยตนเองเป็น เรื่องยาก แต่ท่านก็พยายามทำความเข้าใจ	.454		
	5. ท่านเตรียมตัวและจิตใจให้พร้อมที่จะ เรียนให้สำเร็จ	.481		
	6. ท่านได้จัดสรรเวลาให้กับการอ่าน หนังสือ ทำงานส่ง และเรียนรู้ด้วย ตนเอง	.327		
	7. ท่านได้จัดหาคอมพิวเตอร์ซอฟแวร์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการ เรียนด้วยระบบทางไกล	.482		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่า ไอเกน	ค่าความ เที่ยง
10. คุณภาพ การบริการ จัดส่งเอกสาร (DelivQua)	1. ท่านพอใจในการให้บริการส่งตำรา และเอกสารของมหาวิทยาลัย	-0.637		
	2. ท่านประทับใจในบริการส่งตำราและ เอกสารที่รวดเร็ว	-0.749	1.242	.928
	3. ท่านมั่นใจว่ามหาวิทยาลัยสามารถ จัดส่งเอกสาร ตำรา ให้ท่านได้ทันเวลา	-0.794		
11. ทักษะการ ใช้งาน คอมพิวเตอร์ (Comskill)	1. ใช้โปรแกรม Microsoft Office และ โปรแกรมอื่นๆที่จำเป็นต่อการทำวิจัย	-0.586		
	2. ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SPSS	-0.344	1.110	.773
	3. การค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทาง Internet	-0.756		
	4. การค้นคว้าหาบทความ หรือเอกสาร ที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศทาง Internet	-0.687		

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ของข้อคำถาม 61 คำถาม ได้ 12 องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1.00 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 71 องค์ประกอบทั้งหมด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ ปัจจัยคุณภาพการบริการของห้องสมุด (LibQua) มีค่าไอเกน 19.903 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 5 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 32.628 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .914 องค์ประกอบที่ 2 คือ ปัจจัยทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ (Reskill) มีค่าไอเกน 4.834 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 7.925 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .945 องค์ประกอบที่ 3 คือ ปัจจัยความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียน (Attempt1) มีค่าไอเกน 3.312 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 5.429 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .910 องค์ประกอบที่ 4 คือ ปัจจัยลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (Advisor) มีค่าไอเกน 2.952 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 คำถาม อธิบายความ

แปรปรวนขององค์ประกอบได้ 4.839 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .916 องค์ประกอบที่ 5 คือ ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน (TeaQua) มีค่าไอเกน 2.721 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 8 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 4.461 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .916 องค์ประกอบที่ 6 คือ ปัจจัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล (Selfadjust) มีค่าไอเกน 1.945 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 3.189 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .745 องค์ประกอบที่ 7 คือ ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย (Attitudes) มีค่าไอเกน 1.700 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 5 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 2.787 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .890 องค์ประกอบที่ 8 คือ ปัจจัยทักษะภาษาอังกฤษ (Engskill) มีค่าไอเกน 1.673 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 2 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 2.743 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .821 องค์ประกอบที่ 9 คือ ปัจจัยความพยายามในการทำงาน (Attmpt2) มีค่าไอเกน 1.388 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 7 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 2.275 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .824 องค์ประกอบที่ 10 คือ ปัจจัยคุณภาพการบริการจัดส่งเอกสาร (DelivQua) มีค่าไอเกน 1.242 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 2.036 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .928 และองค์ประกอบที่ 11 คือ ปัจจัยทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์ (Comskill) มีค่าไอเกน 1.110 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 1.819 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .773

ผู้วิจัยตัดองค์ประกอบที่ 12 ออก เพราะมีข้อคำถามเพียง 1 คำถาม คือ ความรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจของนักศึกษา เมื่อต้องเข้าร่วมการสัมมนาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด (cha6)

จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวแปรที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	\bar{X}	S.D.
1. คุณภาพการบริการของห้องสมุด	5	4.136	.719
2. ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์	7	3.668	.687
3. ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียน	10	4.348	.590
4. ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	6	4.074	.789
5. คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	8	4.367	.559
6. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษา ทางไกล	3	3.319	.911
7. เจตคติต่อมหาวิทยาลัย	5	4.399	.686
8. ทักษะภาษาอังกฤษ	2	2.891	.763
9. ความพยายามในการทำงาน	7	4.327	.545
10. คุณภาพการบริการจัดส่งเอกสาร	3	4.206	.834
11. ทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์	4	3.845	.692
รวมทุกด้าน	60	3.962	.467

จากตารางที่ 4.4 พบว่า จำนวนองค์ประกอบ 11 องค์ประกอบ รวมข้อคำถามทั้งหมด 60 คำถาม มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.962 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ .467 เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2.891 คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.399 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุด คือ .545 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุด คือ .911

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา

การวิเคราะห์ในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์หาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปัจจัยที่ใช้ทำนาย ได้แก่ ปัจจัยข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยคุณภาพการบริการของห้องสมุด (LibQua) ปัจจัยทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ (Reskill) ปัจจัยความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียน (Attempt1) ปัจจัยลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (Advisor) ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

(TeaQua) ปัจจัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล (Selfadjust) ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย (Attitudes) ปัจจัยทักษะภาษาอังกฤษ (Engskill) ปัจจัยความพยายามในการทำงาน (Attmp2) ปัจจัยคุณภาพการบริการจัดส่งเอกสาร (DelivQua) และปัจจัยทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์ (Comskill)

3.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตัวแปร	ระยะเวลาสำเร็จการศึกษา 3 ปี						ระยะเวลาสำเร็จการศึกษา 4 ปี					
	B	SE	Wald	Df	p	Exp(B)	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
เพศชาย	-.484	.307	2.482	1	.115	.616	-.233	.244	.916	1	.339	.792
อาชีพครู	.055	.406	.018	1	.892	1.057	.027	.329	.007	1	.935	1.027
สถานภาพสมรส	.077	.284	.074	1	.786	1.080	-.052	.235	.048	1	.827	.950
ใช้เงินส่วนตัว	.779	.596	1.709	1	.191	2.180	.124	.375	.110	1	.740	1.133
สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์	.134	.290	.212	1	.646	1.143	.153	.244	.393	1	.531	1.165
เกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป	-.002	.261	.000	1	.994	.998	-.178	.219	.657	1	.418	.837
อายุ 21 ถึง 35 ปี	.280	.352	.630	1	.427	1.323	.161	.312	.266	1	.606	1.174
อายุ 36 ถึง 45 ปี	-.337	.292	1.329	1	.249	.714	-.430	.247	3.028	1	.082	.651

จากตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี พบว่า ไม่มีตัวแปรใดที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปัจจัย	ระยะเวลาสำเร็จการศึกษา 3 ปี						ระยะเวลาสำเร็จการศึกษา 4 ปี					
	B	SE	Wald	Df	p	Exp(B)	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
1. คุณภาพการบริการของห้องสมุด	.065	.280	.054	1	.817	1.067	-.047	.214	.049	1	.825	.954
2. ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์	.548	.281	3.802	1	.051	1.729	.434	.238	3.327	1	.068	1.543
3. ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียน	.409	.544	.567	1	.451	1.506	.221	.428	.266	1	.606	1.247
4. ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	.156	.199	.613	1	.434	1.169	.148	.174	.726	1	.394	1.160
5. คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	-1.171	.434	7.260	1	.007	.310	-.530	.317	2.792	1	.095	.588
6. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล	.421	.191	4.860	1	.027	1.523	.370	.159	5.431	1	.020	1.448
7. เจตคติต่อมหาวิทยาลัย	.082	.348	.055	1	.815	1.085	-.205	.293	.489	1	.484	.815
8. ทักษะภาษาอังกฤษ	-.479	.203	5.560	1	.081	.619	-.272	.167	2.645	1	.104	.762
9. ความพยายามในการทำงาน	.908	.530	2.935	1	.087	2.479	.750	.400	3.522	1	.061	2.117
10. คุณภาพการบริการจัดส่งเอกสาร	.317	.242	1.724	1	.189	1.374	.362	.207	3.074	1	.080	1.437
11. ทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์	-.012	.217	.003	1	.954	.988	-.045	.192	.054	1	.816	.956

จากตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี พบว่า ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และ ปัจจัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล สามารถทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย

มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย $B = -1.17$ และ 0.42 , ค่า $p = .007$ และ $.027$ ตามลำดับ สามารถทำนาย การสำเร็จการศึกษาได้ ร้อยละ 4 ส่วนปัจจัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล เป็นปัจจัยเดียวที่สามารถทำนายการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย $B = 0.37$ และ ค่า $p = 0.02$ สามารถทำนายการสำเร็จการศึกษาได้ ร้อยละ 4

ด้วยผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาในระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี ให้เห็นรายละเอียดที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงนำข้อ คำถาม ทั้ง 60 คำถาม มาวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) เพื่อหาข้อคำถามที่ทำนายการ สำเร็จการศึกษา นำข้อคำถามที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งองค์ประกอบที่พบ ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นปัจจัยใหม่ที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา จากนั้นวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) ปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังข้อที่ 3.3 ถึง 3.5

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อคำถาม ทั้ง 60 คำถาม ที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่ สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี โดยการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) รายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาใน ระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี

ข้อคำถาม	ระยะเวลา 3 ปี						ระยะเวลา 4 ปี					
	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
1. ท่านศึกษามีการจัดการเรียนการสอน จนเข้าใจแนวคิด วิธีการการศึกษา ทางไกลที่มุ่งเน้นการ เรียนรู้ด้วยตนเอง												
2. มันเป็นเรื่องยาก สำหรับท่านที่จะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนให้สอดคล้อง กับแผนการจัด การศึกษาด้วยตนเอง	-.633	.524	1.462	1	.227	.531	-.448	.360	1.552	1	.213	.639
	.923	.332	7.740	1	.005	2.516	.525	.248	4.477	1	.034	1.690

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อความ	ระยะเวลา 3 ปี						ระยะเวลา 4 ปี					
	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
3. แม้จะไม่คุ้นเคยกับ การศึกษาทางไกล												
ท่านก็พยายามปรับตัว ให้สามารถเรียนใน ระบบทางไกลได้	.042	.489	.007	1	.931	1.043	.071	.325	.048	1	.827	1.074
4. ท่านมีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียรที่จะ เรียนให้จบในระบบ การศึกษาทางไกล	1.433	.738	3.769	1	.052	4.191	1.725	.453	14.496	1	.000	5.611
5. ท่านรู้สึกเหนื่อย และท้อแท้ ที่ต้อง ศึกษาทำความเข้าใจ เนื้อหาสาระต่างๆด้วย ตนเอง	.129	.260	.248	1	.619	1.138	.077	.202	.146	1	.702	1.080
6. ท่านไม่ค่อยมีเวลา เตรียมตัว ก่อนเข้าร่วม สัมมนาแต่ละชุดวิชา	-.446	.312	2.040	1	.153	.640	.152	.190	.644	1	.422	1.165
7. แม้จะรู้ว่าการเรียน ด้วยตนเองเป็นเรื่อง ยาก แต่ท่านก็พยายาม ทำความเข้าใจ	.486	.435	1.249	1	.264	1.627	-.296	.327	.819	1	.366	.744
8. ท่านเตรียมตัวและ จิตใจให้พร้อมที่จะ เรียนให้สำเร็จ	.883	.770	1.314	1	.252	2.418	.263	.437	.362	1	.548	1.301
9. ท่านได้จัดสรรเวลา ให้กับการอ่านหนังสือ ทำงานส่ง และเรียนรู้ ด้วยตนเอง	1.366	.589	5.384	1	.020	3.921	.570	.373	2.343	1	.126	1.769
10. ท่านได้จัดหา คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ จำเป็นสำหรับการ เรียนด้วยระบบ ทางไกล	1.189	.507	5.495	1	.019	3.283	1.031	.346	8.897	1	.003	2.804

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อความ	ระยะเวลา 3 ปี					ระยะเวลา 4 ปี						
	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
11. ท่านได้พยายามทำงานอื่นให้สำเร็จเพื่อจะได้มีเวลาอ่านหนังสือ	-.962	.488	3.885	1	.049	.382	-1.022	.366	7.795	1	.005	.360
12. ท่านศึกษาค้นคว้าซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน	-1.148	.553	4.310	1	.038	.317	-1.022	.408	6.269	1	.012	.360
13. ท่านพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอย่างเต็มที่ แม้จะมีภาระงานอื่นๆ	-.226	.594	.144	1	.704	.798	-.201	.446	.203	1	.652	.818
14. ในการสัมมนาแต่ละชุดวิชา ท่านได้ศึกษาค้นคว้าและเตรียมพร้อมอย่างเต็มที่ก่อนเรียน	.492	.430	1.311	1	.252	1.635	-.052	.265	.039	1	.844	.949
15. ท่านเข้ารับการสัมมนาในแต่ละชุดวิชาทุกครั้งตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด แม้จะมีภารกิจอื่น	.628	.616	1.038	1	.308	1.874	.704	.482	2.129	1	.145	2.021
16. ท่านส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	2.689	.839	10.271	1	.001	14.723	1.299	.553	5.521	1	.019	3.666
17. ท่านตั้งใจทำงานต่างๆที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวของท่านเองอย่างเต็มความสามารถ	1.340	.647	4.288	1	.038	3.818	1.377	.446	9.539	1	.002	3.962
18. เมื่ออาจารย์มอบหมายงานที่ยากและมีจำนวนมากให้ทำ ท่านจะพยายามทำงานให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพทุกชิ้น	-.277	.526	.277	1	.599	.758	-.239	.385	.385	1	.535	.788

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อความ	ระยะเวลา 3 ปี						ระยะเวลา 4 ปี					
	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
27. อาจารย์สร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ และแนะแนวทางใน การเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ	2.554	.735	12.077	1	.001	12.855	1.912	.547	12.211	1	.000	6.769
28. ในภาพรวมการ จัดการเรียนการสอน สัมมนาเสริม/เข้ม มี คุณภาพสูง	-1.593	.856	3.464	1	.063	.203	-.537	.546	.968	1	.325	.584
29. มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช เป็นมหาวิทยาลัยที่ท่าน ใฝ่ฝันอยากเข้าศึกษา	.948	.424	5.007	1	.025	2.581	.752	.299	6.323	1	.012	2.120
30. ท่านรู้สึกภูมิใจกับ การเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช	2.106	1.257	2.808	1	.094	8.218	.845	.751	1.266	1	.261	2.327
31. ท่านชอบรูปแบบ การจัดการเรียนการ สอนของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช	-.659	.635	1.079	1	.299	.517	-.694	.440	2.485	1	.115	.499
32. ท่านจะแนะนำให้ เพื่อนและคนอื่นๆ เข้า เรียนที่มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช	.116	.578	.040	1	.841	1.123	.034	.377	.008	1	.928	1.035
33. หากมีโอกาสเรียน ต่อ ท่านจะเรียนที่ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช	-1.653	.568	8.460	1	.004	.192	-.953	.385	6.109	1	.013	.386
34. ท่านพอใจในการ ให้บริการส่งตำราและ เอกสารของ มหาวิทยาลัย	1.632	.786	4.314	1	.038	5.116	.925	.506	3.346	1	.067	2.522

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระยะเวลา 3 ปี					ระยะเวลา 4 ปี						
	B	SE	Wald	df	P	Exp(B)	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
35. ท่านประทับใจใน บริการส่งตำราและ เอกสารที่รวดเร็ว	-0.17	.495	.001	1	.972	.983	.347	.384	.819	1	.366	1.415
36. ท่านมั่นใจว่า มหาวิทยาลัยสามารถ จัดส่งเอกสาร ตำรา ให้ ท่านได้ทันเวลา	-0.391	.628	.388	1	.533	.676	-0.962	.492	3.829	1	.050	.382
37. ท่านประทับใจการ ให้บริการตอบคำถาม ของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัย	1.196	.514	5.403	1	.020	3.305	1.510	.380	15.828	1	.000	4.528
38. ท่านประทับใจ คุณภาพการให้บริการ ของห้องสมุด มหาวิทยาลัย	-1.395	.728	3.673	1	.055	.248	-0.976	.529	3.409	1	.065	.377
39. ท่านพอใจในการ บริการของห้องสมุด ที่ เอื้อต่อการศึกษา ทางไกล	.223	.749	.088	1	.766	1.249	.234	.553	.179	1	.672	1.264
40. ท่านประทับใจใน คุณภาพการสืบค้น ข้อมูลของห้องสมุด ผ่านทางระบบ ออนไลน์ของ มหาวิทยาลัย	-0.530	.665	.635	1	.426	.589	-0.823	.531	2.405	1	.121	.439
41. ท่านมีความมั่นใจ ว่าการให้บริการของ เจ้าหน้าที่ใน มหาวิทยาลัยเต็มเปี่ยม ไปด้วยคุณภาพ	1.973	.806	5.991	1	.014	7.189	1.132	.592	3.655	1	.056	3.103
42. อาจารย์ที่ปรึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษา เลือกหัวข้อวิจัยโดย อิสระ	-2.352	.671	12.301	1	.000	.095	-1.536	.449	11.698	1	.001	.215

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระยะเวลา 3 ปี					ระยะเวลา 4 ปี						
	B	SE	Wald	df	P	Exp(B)	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
51. ใช้โปรแกรม Microsoft Office และโปรแกรมอื่นๆที่จำเป็นต่อการทำวิจัย												
52. ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SPSS												
53. การค้นคว้าหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทาง Internet												
54. การค้นคว้าหาบทความ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศทาง Internet												
55. การออกแบบการวิจัย												
56. การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย												
57. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย												
58. การใช้สถิติในการวิจัย												
59. การแปลค่าผลการวิเคราะห์ข้อมูล												
60. การเขียนรายงานผลการวิจัย												

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อคำถามที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่ามีข้อคำถามจำนวน 21 ข้อคำถาม ที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถทำนายความสำเร็จการศึกษาได้ ร้อยละ 18 และมีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อคำถาม ที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาใน

ระยะเวลา 4 ปี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถทำนายการสำเร็จการศึกษาได้ร้อยละ 14

ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่ทำนายการสำเร็จการศึกษามาวิเคราะห์หองค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อรวมกลุ่มข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในองค์ประกอบเดียวกัน องค์ประกอบที่ได้ถือเป็นปัจจัยใหม่ที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.4 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบ (Factor Analysis) ข้อคำถามที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี พบว่า ค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) มีค่าสูง .877 และค่า Bartlett's Test มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าข้อมูลนี้มีความสัมพันธ์กันเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์หองค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบข้อคำถามที่ทำนายการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ความ เที่ยง
1. เจตคติและ การบริการของ มหาวิทยาลัย	1. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็น มหาวิทยาลัยเปิดที่ท่านใฝ่ฝันอยากเข้า มาศึกษา	.537	7.408	.840
	2. หากมีโอกาสเรียนต่อ ท่านจะเรียนที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	.696		
	3. ท่านพอใจในการให้บริการส่งตำรา และเอกสารของมหาวิทยาลัย	.877		
	4. ท่านประทับใจการให้บริการตอบ คำถามของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย	.810		
	5. ท่านมีความมั่นใจว่าการให้บริการ ของเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยเต็มเปี่ยม ไปด้วยคุณภาพ	.658		

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ความ เที่ยง
2. ความมุ่งมั่น พยายามและ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมให้ เข้ากับ การศึกษา ทางไกล	1. มันเป็นเรื่องยากสำหรับท่านที่จะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการศึกษาให้ สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาด้วย ตนเอง	.358		
	2. ท่านได้จัดสรรเวลาให้กับการอ่าน หนังสือ ทำงานส่ง และเรียนรู้ด้วย ตนเอง	.751		
	3. ท่านได้จัดหาคอมพิวเตอร์ซอฟแวร์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการ เรียนด้วยระบบทางไกล	.595	1.799	.805
	4. ท่านได้พยายามทำงานอื่นให้สำเร็จ เพื่อจะได้มีเวลาอ่านหนังสือ	.865		
	5. ท่านศึกษาค้นคว้า ซักถามข้อสงสัย จากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน	.690		
	6. ท่านส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทัน ตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	.758		
	7. ท่านตั้งใจทำงานต่างๆที่ได้รับ มอบหมายด้วยตัวของท่านเอง อย่างเต็ม ใจและเต็มความสามารถ	.507		
3. ปัจจัยที่ จำเป็นต่อการ ทำวิทยานิพนธ์	1. ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SPSS	.768		
	2. การค้นคว้าหางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทาง Internet	.817	1.631	.713
	3. การค้นคว้าหาบทความ หรือเอกสาร ที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศ ทาง Internet	.841		

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ความ เที่ยง
4. คุณภาพการ จัดการเรียน การสอน	1. ในการสัมมนา อาจารย์ถ่ายทอด ความรู้ได้อย่างชัดเจน	-0.857		
	2. ในการสัมมนา อาจารย์มีเวลาให้ นักศึกษาซักถามข้อสงสัยต่างๆ	-0.798		
	3. กิจกรรมและงานที่อาจารย์มอบหมาย ให้นักศึกษาทำ ช่วยพัฒนาความรู้และ ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์	-0.774	1.365	.842
	4. อาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และแนะแนวทางในการเรียนด้วย ตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	-0.653		
5. ลักษณะของ อาจารย์ที่ ปรึกษา วิทยานิพนธ์	1. อาจารย์ที่ปรึกษาเปิดโอกาสให้ นักศึกษาเลือกหัวข้อวิจัยโดยอิสระ	-0.515	1.120	.711
	2. ฉันสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ ที่ปรึกษาได้หลายช่องทาง	-0.724		

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ทั้ง 5 องค์ประกอบ จำนวน 21 ข้อความ ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 63 องค์ประกอบทั้งหมด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ เจตคติและการบริการของมหาวิทยาลัย มีค่าไอเกน 7.408 ประกอบด้วย ข้อความจำนวน 5 ข้อความ อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 35.278 มีค่าความเที่ยงของ องค์ประกอบ .840 องค์ประกอบที่ 2 คือ ปัจจัยความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล มีค่าไอเกน 1.799 ประกอบด้วยข้อความจำนวน 7 ข้อความ อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 8.564 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .805 ปัจจัยที่ 3 คือ ปัจจัยที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ มีค่าไอเกน 1.631 ประกอบด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 7.766 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .713 ปัจจัยที่ 4 คือ ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าไอเกน 1.365 ประกอบด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 6.498 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .842 และปัจจัยที่ 4 คือ

ปัจจัยลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีค่าไอเกน 1.120 ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 2 ข้อคำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 5.334 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .711

ตารางที่ 4.9 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จ การศึกษาในระยะเวลา 3 ปี

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	\bar{X}	S.D.
1. เจตคติและการบริการของมหาวิทยาลัย	5	4.211	.6784
2. ความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล	7	4.207	.5620
3. ที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์	3	3.746	.7433
4. คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4	4.381	.5773
5. ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	2	4.208	.7651
รวมทุกด้าน	21	4.151	.4862

จากตารางที่ 4.9 พบว่า จำนวนองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ รวมข้อคำถามทั้งหมด 21 ข้อคำถาม มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.151 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ .4862 เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.746 คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.381 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุด คือ .5620 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุด คือ .7651

3.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ข้อคำถามที่ทำนายความสำเร็จ การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ข้อคำถามที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี ค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) มีค่าสูง .887 และค่า Bartlett's Test มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ข้อมูลนี้มีความสัมพันธ์กันเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่

4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบข้อความที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี

องค์ประกอบ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ความ เที่ยง
1. ความมุ่งมั่น พยายามและ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมให้ เข้ากับ การศึกษา ทางไกล	1. ท่านมีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียรที่ จะเรียนให้จบในระบบการศึกษา ทางไกล	.758		
	2. ท่านได้จัดหาคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการ เรียนด้วยระบบทางไกล	.590		
	3. ท่านได้พยายามทำงานอื่นให้สำเร็จ เพื่อจะได้มีเวลาอ่านหนังสือ	.816	7.228	.835
	4. ท่านศึกษาค้นคว้า ซักถามข้อสงสัย จากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน	.684		
	5. ท่านส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทัน ตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	.849		
	6. ท่านตั้งใจทำงานต่างๆที่ได้รับ มอบหมายด้วยตัวของท่านเอง อย่างเต็ม ใจและเต็มความสามารถ	.572		
2. คุณภาพการ จัดการเรียน การสอน	1. ในการสัมมนา อาจารย์ถ่ายทอด ความรู้ได้อย่างชัดเจน	-.832		
	2. ในการสัมมนา อาจารย์มีเวลาให้ นักศึกษาซักถามข้อสงสัยต่างๆ	-.859		
	3. อาจารย์ให้ข้อมูลย้อนกลับกับนักศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่ถูกต้อง	-.906	1.933	.885
	4. กิจกรรมและงานที่อาจารย์มอบหมาย ให้นักศึกษาทำ ช่วยพัฒนาความรู้และ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตั้งเคราะห์	-.730		

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่าไอเก น	ความ เที่ยง
	5. อาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และแนะแนวทางในการเรียนด้วย ตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	-607		
3. เจตคติและ การบริการของ มหาวิทยาลัย	1. มันเป็นเรื่องยากสำหรับท่านที่จะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรเรียนให้ สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาด้วย ตนเอง	-305		
	2. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เป็น มหาวิทยาลัยที่ท่านใฝ่ฝันอยากเข้าศึกษา	-474	1.422	.723
	3. หากมีโอกาสเรียนต่อ ท่านจะเรียนที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	-614		
	4. ท่านมั่นใจว่ามหาวิทยาลัยสามารถ จัดส่งเอกสาร ตำรา ให้ท่านได้ทันเวลา	-876		
	5. ท่านประทับใจการให้บริการตอบ คำถามของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย	-871		
4. ทักษะที่ จำเป็นต่อการ ทำวิทยานิพนธ์ /การศึกษา อิสระ	1. ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลเช่น SPSS	.843		
	2. การค้นคว้าหาบทความ หรือเอกสาร ที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศทาง Internet	.780	1.225	.589

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ทั้ง 4 องค์ประกอบ จำนวน 18 คำถาม ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 59 องค์ประกอบทั้งหมด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ ปัจจัยความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล มีค่าไอเกน 7.228 ประกอบด้วยข้อความจำนวน 7 คำถามอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 36.141 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .837 องค์ประกอบที่ 2 คือ ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน มีค่าไอเกน 1.933 ประกอบด้วยข้อความจำนวน 5 คำถามอธิบายความ

แปรปรวนขององค์ประกอบได้ 9.667 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .885 ปัจจัยที่ 3 คือเจตคติและการบริการของมหาวิทยาลัยมีค่าไอเกน 1.422 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 คำถามอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 7.108 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .772 และปัจจัยที่ 4 คือปัจจัยทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ มีค่าไอเกน 1.225 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 2 คำถาม อธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบได้ 6.126 มีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ .589

ผู้วิจัยพบว่า มีข้อคำถาม 2 ข้อ เกี่ยวกับลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ถูกจัดแยกอยู่ในองค์ประกอบอื่นซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ดังนั้น จึงนำเอาข้อคำถาม 2 ข้อ ดังกล่าวมารวมเป็นองค์ประกอบที่ 5 เรียกว่าปัจจัยลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ เพื่อใช้ในการทำนายความสำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 4.11 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	\bar{X}	S.D.
1. ความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล	6	4.384	.5778
2. คุณภาพการจัดการเรียนการสอน	5	4.368	.5885
3. เจตคติและการบริการของมหาวิทยาลัย	5	4.023	.6628
4. ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	2	3.502	.8561
5. ลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	2	4.213	.7493
รวมทุกด้าน	20	4.098	.4960

จากตารางที่ 4.11 จำนวนองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ รวมข้อคำถามทั้งหมด 20 คำถาม มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.098 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ .4960 เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.502 คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.384 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุด คือ .5778 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุด คือ .8561

3.6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี

ปัจจัย	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
1. เจตคติและการบริการของมหาวิทยาลัย	.557	.300	3.450	1	.063	1.746
2. ความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล	1.273	.424	9.027	1	.003	3.572
3. ทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	.025	.191	.017	1	.896	1.025
4. ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	-.800	.314	6.490	1	.011	.449
5. ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	.054	.203	.070	1	.792	1.055

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี พบว่าปัจจัยความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล และปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย B = 1.27 และ -0.80, ค่า p = 0.00 และ 0.01 ตามลำดับ สามารถทำนายความสำเร็จการศึกษาได้ ร้อยละ 3

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
ในระยะเวลา 4 ปี

ปัจจัย	B	SE	Wald	df	p	Exp(B)
1. ความมุ่งมั่นพยายามและ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับ การศึกษาทางไกล	.720	.361	3.986	1	.046	2.054
2. คุณภาพการจัดการเรียนการ สอน	-.529	.224	5.591	1	.018	.589
3. เจตคติกับการบริการของ มหาวิทยาลัย	.617	.239	6.691	1	.010	1.854
4. ทักษะที่จำเป็นต่อการทำ วิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	.026	.140	.034	1	.854	1.026
5. ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ	.283	.205	1.908	1	.167	1.327

จากตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี พบว่า ปัจจัยความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยเจตคติกับการบริการของมหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย B = 0.72, -0.52 และ 0.61 ค่า p = 0.04, 0.01 และ 0.01 ตามลำดับ สามารถทำนายการสำเร็จการศึกษาได้ ร้อยละ 3

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอดในการศึกษาปัจจัยที่ ทำนายการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาแต่ใช้เวลาเรียนตามหลักสูตรมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยบัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโทเริ่มศึกษาในปีการศึกษา 2547 ถึง 2551 จำนวนทั้งสิ้น 1,706 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิตระดับปริญญาโท และนักศึกษาระดับปริญญาโท ที่ เริ่มศึกษาในปีการศึกษา 2547 ถึง 2551 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 300 คน ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยการปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล ปัจจัยความทุ่มเท ในการเรียน ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย ปัจจัยคุณภาพการ ให้บริการของมหาวิทยาลัย ปัจจัยลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ และปัจจัยทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วัดจากจำนวนเวลาที่ ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจาก แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อ ปัจจัยด้านต่างๆที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า (rating scale) เลือกตอบเป็น 5 ระดับมีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .93 การ วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่ม ตัวอย่าง ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบของข้อคำถาม และตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา

1. สรุปการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และ ปัจจัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล สามารถทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ปัจจัยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล เป็นปัจจัยเดียวที่สามารถทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาให้เห็นรายละเอียดที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นจึงวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) ข้อคำถามทั้ง 60 คำถาม แล้วจัดกลุ่มองค์ประกอบ (Factor Analysis) อีกครั้ง จากนั้นนำองค์ประกอบที่ได้ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเป็นปัจจัยใหม่มาวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) เพื่อทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี และระยะเวลา 4 ปี ผลการวิเคราะห์สรุปได้ ดังข้อที่ 1.2

1.2 ผลการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3 ปี คือ ปัจจัยความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล และปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยทำนายความสำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาใน ระยะเวลา 4 ปี คือ ปัจจัยความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยเจตคติกับการบริการของมหาวิทยาลัย โดยทำนายความสำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยเสนอประเด็นการอภิปรายผลที่สำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 ความมุ่งมั่นพยายามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยที่

จัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล เน้นให้ผู้เรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีหน้าที่การงานแล้วศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากสื่อที่ทางมหาวิทยาลัยจัดทำให้ โดยเฉพาะนักศึกษาในระดับปริญญาโทต้องทำงานและศึกษาค้นคว้าไปด้วย ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องทุ่มเทและบริหารการเรียนด้วยตนเอง ภายในเวลาที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด จึงจะสำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตร แต่การมีภาระงานและภาระทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบสูงภาระ นักศึกษาจึงมีอุปสรรคในการเรียน ดังนั้นความมุ่งมั่นพยายามและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกลจึงมีบทบาทสำคัญในการศึกษาให้สำเร็จของนักศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2541) ที่พบว่าความมีวินัยในตนเองและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการศึกษาที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกล เพราะบุคคลที่มีวินัยในตนเองย่อมสามารถบังคับตนเองทั้งด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ทำตามสิ่งที่มุ่งหวัง ส่วนแรงจูงใจจะเป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับ กันยารัตน์ กล้าอาจ (2552) พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาและไม่สำเร็จการศึกษา คือ นักศึกษาต้องวางแผนการเรียนและได้ปฏิบัติตามที่วางไว้ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความเข้าใจกฎ ระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

2.2 คุณภาพการจัดการเรียนการสอนส่งผลเชิงลบต่อการสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะถึงแม้ว่าในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจะมีคุณภาพตามการรับรู้ของนักศึกษา คือมีกิจกรรมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมทั้งการบรรยายและการฝึกปฏิบัติ เน้นความสำคัญทั้งความรู้และกระบวนการเรียนรู้ ส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นและสอบผ่านทุกชุดวิชาในหลักสูตร นักศึกษาที่รับรู้ว่าการเรียนการสอนมีคุณภาพสูงกลับมีความล่าช้าในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาเหตุ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 นักศึกษาที่รับรู้ว่าการเรียนการสอนมีคุณภาพสูงเป็นนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี มีความสามารถสูงซึ่งเป็นความรู้จากการเรียนในระดับปริญญาโท โรงเรียนต้นสังกัดจึงมอบหมายภาระงานเพิ่มเติม เช่น งานประกันคุณภาพ งานวิชาการ และงานบริหารอื่นๆ ทำให้มีภาระงานมาก จนไม่ค่อยมีเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ประการที่ 2 การเรียนการสอนระดับปริญญาโทเน้นการทำวิจัย นักศึกษาส่วนหนึ่งจึงมีความรู้ด้านการทำวิจัยและเห็นช่องทางการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอวิทยฐานะของตนแทนที่จะเริ่มทำวิทยานิพนธ์ ประการที่ 3 การทิ้งช่วงระยะเวลาที่นานเกินไประหว่างหลังจากศึกษาครบทุกวิชาจนกระทั่งเริ่มทำวิทยานิพนธ์ ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น และขาดการกระตุ้นและติดตามจากอาจารย์อาจทำให้นักศึกษาไม่ค่อยมีเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ หรือทำให้นักศึกษาขาดวินัยในการเรียนจึงทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาล่าช้ามากขึ้น สอดคล้องกับ ดิลกรัตน์ โครตสุมาตย์ (2554) ที่เสนอไว้ว่าเมื่อนักศึกษาสอบผ่านรายวิชาและเริ่มทำวิทยานิพนธ์นักศึกษาต้องมีความกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียน และควรมี

กรอบเวลาในการเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาทำงานตามแผนการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรแสดงบทบาทในการกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามข้อเสนอของ ชนิตา รัชย์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) ที่กล่าวว่า หน้าที่และบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ต้องให้คำแนะนำทางวิชาการ กำกับดูแลความก้าวหน้าในการดำเนินงานให้นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพมาตรฐานเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อีกทั้งดูแลนักศึกษาให้มีพัฒนาการทั้งด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย คุณธรรมจริยธรรมเพื่อที่นักศึกษาจะได้พัฒนาตนให้มีความเป็น "นักวิชาการ/นักวิจัยมืออาชีพ" รวมทั้งเป็นแบบอย่าง (model) ของครูและนักวิจัยที่ดีด้วย

2.3 เจตคติกับการบริการของมหาวิทยาลัยส่งผลต่อการทำนายนายสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเจตคติ เป็นความรู้สึกที่นักศึกษาแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆของทางมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยจะมีความรู้สึกที่ดีและตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ลลิตา สาสาย (2550) ที่พบว่า ถ้านักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัย จะเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เรียนในมหาวิทยาลัย มีความท้าทายที่จะเรียนในระบบการศึกษาทางไกล และได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาได้เร็วขึ้น ประกอบกับการรับรู้การบริการที่ดีของมหาวิทยาลัยก็ยิ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติต่อมหาวิทยาลัยสูงมากขึ้น การมีทัศนคติที่ดีก่อให้เกิดความตั้งใจในการเรียนนำไปสู่การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการแสดงพฤติกรรมตามแผน (theory of planned behavior) ของอาชเชน (Ajzen,1991)

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับการศึกษาทางไกล ได้แก่ การปรับตัวเพื่อขจัดความรู้สึกเหนื่อยและท้อแท้ที่ต้องศึกษา ทำความเข้าใจเนื้อหาสาระต่างๆด้วยตนเอง และการจัดแบ่งเวลาเพื่อเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมสัมมนาแต่ละชุดวิชา ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ดังนั้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชควรมีแนวทางในการกระตุ้นให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบการศึกษาทางไกลเพื่อช่วยให้นักศึกษามีกำลังใจและมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น ดังนี้

2.1.1 มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมปฐมนิเทศ ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับแนวปฏิบัติเมื่อเข้ารับการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

2.1.2 มหาวิทยาลัยควรเพิ่มบทบาทและหน้าที่ของกลุ่มงานการแนะแนวการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นช่องทางให้นักศึกษาสามารถติดต่อขอรับคำปรึกษาได้อย่างสะดวก

2.1.2 ในการจัดกิจกรรมการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม ควรเน้นพื้นฐานและทักษะกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดการวิจัย เมื่อนักศึกษามีระบบในการคิดการทำงาน ความรู้และความสามารถจะช่วยให้งานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์มีคุณภาพตามที่คาดหวังได้

2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบข้อคำถามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 3-4 ปี พบว่า มีองค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังต่อไปนี้

2.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการหรือแนวทางการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อันจะส่งผลให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยแทรกซ้อนที่ทำให้นักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถดีแต่สำเร็จการศึกษาล่าช้า เพื่อจะได้เป็นแนวทางให้นักศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการศึกษาและการทำงานอื่นๆ อันจะส่งผลให้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์

2.2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาและบริการนักศึกษาควรศึกษารูปแบบการให้การแนะแนวช่วยเหลือให้นักศึกษาให้สามารถปรับตัวเข้ากับระบบการศึกษาทางไกลเพื่อจะได้แนวทางในการช่วยเหลือด้านการเรียนแก่นักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กวินทร์ ถิ่นคำพร (2554) “ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการไม่ตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ ในโครงการวิจัยขนาดใหญ่ที่มีการติดตามไปข้างหน้าในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาสาขารณศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
การศึกษาทางไกล : บทความเด่นช่วง 2 ทศวรรษ มสธ. (2521-2541) นนทบุรี :
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- กันยรัตน์ กล้าอาจ (2552) “แนวทางการเร่งรัดการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระ
ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ขนิษฐา ท่วงที (2552) “อัตราการอยู่รอดโดยการวิเคราะห์ตามช่วงเวลาของผู้ป่วยโรคมะเร็งปอด มะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านม และมะเร็งลำไส้ใหญ่” วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- คณะกรรมการพัฒนาระบบและสื่อการสอนทางไกล (2544) ระบบการสอนทางไกล แผน มสธ.
2543 (STOU PLAN 2000) นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- แคลิยา ทาวธรรมย์ (2543) “การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติการศึกษา ภาควิชาวิจัย
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จิตภา สุวรรณฤกษ์ (2545) “การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของประชาชน ในปี พ.ศ. 2555” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอก
ระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) *อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : หน้าที่และ
บทบาท* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- ณรงค์ ทีปประชัย (2547) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความท้อแท้ในการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยเปิด
ของรัฐ” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ณัฐนันท์ เสนโปธิ์กลาง (2554) “ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อความเครียดในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ทวี นาคบุตร (2544) “การศึกษานอกระบบกับการศึกษาทางไกล” ใน *แนวทางการศึกษาคหวิชาปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบ* หน้าที่ 14 หน้า 153-179 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ธิดาพร ประทุมวี (2553) “ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปองจิตร ลำพินาศ (2545) “ปัจจัยที่เป็นสาเหตุต่อการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พรรณทิภา คำพรหม (2551) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตรศึกษาศาสตร์: การวิเคราะห์ถดถอยแบบกำหนดลำดับขั้น” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พรสวรรค์ สีป้อ (2552) *สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษ นำไปสู่...การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- พวงแก้ว พรหมรส (2549) “ปัจจัยที่มีผลต่อการรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก ที่มารับการรักษาที่หน่วยรังสีรักษา โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พวงทิพย์ รัตนะรัต (2541) “การรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งปอดในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด มหาวิทยาลัยมหิดล
- ลลิตา สาสาย (2550) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช” วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการศึกษา วัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- วัชรินทร์ แสงมา และคณะ (2551) “การวิเคราะห์ความอยู่รอด : การศึกษาการออกกลางคันของนักศึกษา ปวส. สายช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ” มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- สารีพันธ์ุ์ ศุภวรรณ (2555) “การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกับการศึกษาทางไกล” ใน *แนวทางการศึกษาชุดวิชาปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* หน่วยที่ 13 หน้า 1-39 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมประสงค์ วิทย์เกียรติ (2544) *การศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาของไทย* นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2541) “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกล : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” *วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการพัฒนา) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*
- อริสรา บัวปอน (2543) “การรอดชีพของเด็กที่คลอดจากหญิงคิดเชื่อโรเคอดส์ที่ได้รับยาต้านไวรัส” *การค้นคว้าอิสระปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- อรุณศรี พุ่มนวล (2552) “ความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*
- หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2554*
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- แรรกริ เริ่มมีที่ มสช. (2553) นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 20 ปี มสช. แห่งการพัฒนา : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2531-2541 นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- Ajzen, I. (1991). *The theory of planned behavior*. Organizational behavior and human decision process, 50, 179-211.
- Ronco, S. L. (1995). “How Enrollment Ends : Analyzing the Correlates of Student Graduation, Transfer and Dropout with a Competing Risks Model” AIR 1995 Annual Forum Paper.

Rosalind James (2011). “Regulatory Frameworks For Distance Education: A Pilot Study In The Southwest Pacific/South East Asia Region” International Council For Open And Distance Education.

Sadia Afroze Sultana “Distance Education and Open Learning in a Developing Country like Bangladesh: Philosophy and Reality” Lecturer, Bangladesh open University.

Unesco (2002). “Open And Distance Learning” Division Of Higher Education Paris, France.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิธรชุตินันท์ทกุล

สถานที่ทำงาน ศูนย์วิชาการประเมินผล สำนักทะเบียนและวัดผล
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วุฒิการศึกษา วท.บ. (ศึกษาศาสตร์) วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิชาโทสถิติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

2. ดร.ศิริรัตน์ สุคันธพุกษ์

สถานที่ทำงาน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์ราษฎร์บำรุง อำเภอบ้านแพรก
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ดร.จุฑาทิพย์ สว่างสุวรรณ

สถานที่ทำงาน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครหลวง(พิบูลประเสริฐวิทย์)
อำเภอนครหลวงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. นายภิญโญ วรรณสุข

สถานที่ทำงาน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครหลวง(พิบูลประเสริฐวิทย์)
อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. นางสาวจุฬาลักษณ์ ชันบุตร

สถานที่ทำงาน ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุงเพ็ญ (กริ่ง-สง่าศิษย์อุปถัมภ์)
อำเภอนครหลวงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ 0522.16 (บ) 4๐7

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศศิธร ชูตินันท์กุล
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววิจิตรา สุพรรณฝ่าย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตามโครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำ
เรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรนักศึกษา 086-2190665

ที่ ศธ 0522.16 (บ) 407

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ศิริรัตน์ สุคันธฤกษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววิจิตรา สุพรรณฝ่าย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มุกดีศรี พรหมมาพันธ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรนักศึกษา 086-2190665

ที่ ศธ 0522.16 (บ) 40๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๙ ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.จุฑาทิพย์ สว่างสุวรรณ
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววิจิตรา สุพรรณฉาย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ทำนายการสำเร็จการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตามโครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำ
เรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรนักศึกษา 086-2190665

ที่ ศธ 0522.16 (บ) 407

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายภิญโญ วรรณสุข
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววิจิตรา สุพรรณฝ่าย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตามโครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำ
เรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรนักศึกษา 086-2190665

ที่ ศธ 0522.16 (บ) 407

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวจุฬาลักษณ์ ชันชบุตร
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาววิจิตรา สุพรรณแผ้ว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตามโครงการ
วิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำ
เรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรนักศึกษา 086-2190665

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**เรื่อง**

**การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบระดับของปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจะพิจารณาโดยภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล
3. การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม เพราะสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาได้ จึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกส่วนและทุกข้อตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด
4. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านต่างๆที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1

แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่าน

ภูมิหลัง

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ 1. 21-25 ปี 2. 26-30 ปี
3. 31-35 ปี 4. 36-40 ปี
5. 41-45 ปี 6. 46 ปีขึ้นไป
3. ลักษณะ/ตำแหน่งงานที่ทำ 1. ครู 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
โรงเรียน 3. ผู้อำนวยการโรงเรียน 4. ศึกษานิเทศน์
5. ผู้ประเมินภายนอก(สมศ.) 6. พยาบาล
7. ธุรกิจส่วนตัว 8. ยังไม่ได้ทำงาน
9. อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. ภูมิภาคขณะศึกษา 1. ภาคเหนือ 2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ภาคกลาง 4. ภาคตะวันออก
5. ภาคตะวันตก 6. ภาคใต้
5. สถานภาพสมรส 1. โสด 2. สมรส
3. หย่า
6. สถานภาพการเงินในขณะที่ศึกษาระดับปริญญาโท
1. ใช้เงินส่วนตัว 2. ใช้เงินจากผู้ปกครอง
3. กู้ยืมเงินเรียน 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. สาขาที่จบในระดับปริญญาตรีก่อนเข้าเรียน มสธ.

1. จบสาขาศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์

จากสถาบัน.....

2. จบสาขาอื่นๆโปรดระบุ.....

จากสถาบัน.....

8. GPAX ระดับปริญญาตรี

1. 2.30 – 2.502. 2.51 – 3.003. 3.01 – 3.504. 3.51 – 4.00

9. เข้าศึกษาปริญญาโท มสธ. ในปี พ.ศ.

1. พ.ศ. 25472. พ.ศ. 25483. พ.ศ. 25494. พ.ศ. 25505. พ.ศ. 2551

10. แขนงวิชาที่เรียนปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1. แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน2. แขนงวิชาบริหารการศึกษา3. แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา4. แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย5. แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา6. แขนงวิชาการแนะแนว

11. สถานภาพการศึกษาปริญญาโท มสธ. ปัจจุบัน

 กำลังศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว

เมื่อเดือน.....ปี พ.ศ.

 ยังไม่สำเร็จการศึกษา แต่ยุติการศึกษาแล้ว

ตอนที่ 2

แบบสอบถามปัจจัยด้านต่างๆที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 2.1 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของท่านในระหว่างเรียนระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชขอให้ท่านตอบว่าท่านเห็นด้วยกับรายการคำถามต่อไปนี้ระดับใด โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1	ท่านศึกษาคู่มือการจัดการเรียนการสอน จนเข้าใจแนวคิดวิธีการการศึกษาทางไกลที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
2	มันเป็นเรื่องยากสำหรับท่านที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาด้วยตนเอง					
3	แม้จะไม่คุ้นเคยกับการศึกษาทางไกล ท่านก็พยายามปรับตัวให้สามารถเรียนในระบบทางไกลได้					
4	ท่านมีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียรที่จะเรียนให้จบในระบบการศึกษาทางไกล					
5	ท่านรู้สึกเหนื่อยและท้อแท้ ที่ต้องศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาสาระต่างๆด้วยตนเอง					
6	ท่านรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจ เมื่อต้องเข้าร่วมการสัมมนาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด					
7	ท่านไม่ค่อยมีเวลาเตรียมตัว ก่อนเข้าร่วมสัมมนาแต่ละชุดวิชา					
8	แม้จะรู้ว่าการเรียนด้วยตนเองเป็นเรื่องยาก แต่ท่านก็พยายามทำความเข้าใจ					

	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
9	ท่านเตรียมตัวและจิตใจให้พร้อมที่จะเรียนให้สำเร็จ					
10	ท่านได้จัดสรรเวลาให้กับการอ่านหนังสือ ทำงานส่ง และเรียนรู้ด้วยตนเอง					
11	ท่านได้จัดหาคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนด้วยระบบทางไกล					
12	ท่านได้พยายามทำงานอื่นให้สำเร็จ เพื่อจะได้มีเวลาอ่านหนังสือ					
13	ท่านศึกษาค้นคว้า ชักถามข้อสงสัย จากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน					
14	ท่านพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอย่างเต็มที่ แม้จะมีภาระงานอื่นๆมากมาย					
15	ในการสัมมนา แต่ละชุดวิชา ท่านได้ศึกษาค้นคว้าและเตรียมพร้อมอย่างเต็มที่ก่อนเรียน					
16	ท่านเข้ารับการสัมมนา ในแต่ละชุดวิชาทุกครั้งตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดแม้จะมีภารกิจอื่น					
17	ท่านส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด					
18	ท่านตั้งใจทำงานต่างๆที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวของท่านเองอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ					
19	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานที่ยากและมีจำนวนมากให้ทำ ท่านจะพยายามทำงานให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพทุกชิ้น					
20	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานให้ทำ ท่านจะหาข้อมูลจากหลายแหล่งมาสังเคราะห์รวมกัน ไม่ใช่ข้อมูลเพียงแหล่งเดียว					

	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
21	แม้จะมีภาระงานอื่นมากมาย ท่านก็พยายามศึกษาหาความรู้อย่างเต็มที่					
22	ในการสัมมนา อาจารย์กำหนดประเด็นที่ศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายของแต่ละสาขาได้อย่างชัดเจน					
23	ในการสัมมนา อาจารย์ถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน					
24	เอกสารการสอนแต่ละสาขา มีความชัดเจน อ่านแล้ว เข้าใจง่าย					
25	ในการสัมมนา อาจารย์มีเวลาให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยต่างๆ					
26	อาจารย์ให้ข้อมูลย้อนกลับกับนักศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะที่ถูกต้อง					
27	กิจกรรมและงานที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาทำ ช่วยพัฒนาความรู้และทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์					
28	อาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และแนะแนวทางในการเรียนด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ					
29	ในภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสัมมนาเสริม/เข้ม มีคุณภาพสูง					
30	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ท่านใฝ่ฝันอยากเข้ามาศึกษา					
31	ท่านรู้สึกภูมิใจกับการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช					
32	ท่านชอบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช					

	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
33	ท่านจะแนะนำให้เพื่อนและคนอื่นๆเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช					
34	หากมีโอกาสเรียนต่อ ท่านจะเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช					
35	ท่านพอใจในการให้บริการส่งตำราและเอกสารของมหาวิทยาลัย					
36	ท่านประทับใจในบริการส่งตำราและเอกสารที่รวดเร็ว					
37	ท่านมั่นใจว่ามหาวิทยาลัยสามารถจัดส่งเอกสาร ตำรา ให้ท่านได้ทันเวลา					
38	ท่านประทับใจการให้บริการตอบคำถามของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย					
39	ท่านประทับใจคุณภาพการให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย					
40	ท่านพอใจในการบริการของห้องสมุด ที่เอื้อต่อการศึกษาทางไกล					
41	ท่านประทับใจในคุณภาพการสืบค้นข้อมูลของห้องสมุดผ่านทางระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัย					
42	ท่านมีความมั่นใจว่าการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยเต็มเปี่ยมไปด้วยคุณภาพ					
43	อาจารย์ที่ปรึกษาเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกหัวข้อวิจัยโดยอิสระ					
44	อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้คำแนะนำขั้นตอนการเขียนหัวข้อและการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยอย่างเพียงพอ					

	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
45	ฉันสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้หลายช่องทาง					
46	อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาในการให้คำปรึกษา อย่างเพียงพอ					
47	อาจารย์ที่ปรึกษาติดตาม เร่งรัดให้นักศึกษาสำเร็จ การศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด					
48	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและแนะนำการทำ วิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด สมบูรณ์					

ตอนที่ 2.2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้/ความสามารถของท่านในระหว่างเรียนระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชขอให้ท่านตอบว่าท่านมีความรู้/ความสามารถอยู่ในระดับใด โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

	รายการคำถาม	ระดับความสามารถของท่าน				
		ดีมาก	ดี	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก
49	ทักษะในการอ่าน การเขียนภาษาไทย					
50	ทักษะในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ					
51	ทักษะในการอ่านและแปลงานวิจัยต่างประเทศที่ เกี่ยวข้อง					

	รายการคำถาม	ระดับความสามารถของท่าน				
		ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
52	ใช้โปรแกรม Microsoft Office และ โปรแกรมอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการทำวิจัย					
53	ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SPSS					
54	การค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทาง Internet					
55	การค้นคว้าหาบทความ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศทาง Internet					
56	การออกแบบการวิจัย					
57	การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย					
58	การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย					
59	การใช้สถิติในการวิจัย					
60	การแปลค่าผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
61	การเขียนรายงานผลการวิจัย					

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ข้อ	ข้อความ	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ปัจจัยการปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล			
1	ท่านศึกษาคู่มือการจัดการเรียนการสอน จนเข้าใจแนวคิดวิธีการการศึกษาทางไกลที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง	1	
2	มันเป็นเรื่องยากสำหรับท่านที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรเรียนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาด้วยตนเอง	1	
3	แม้จะไม่คุ้นเคยกับการศึกษาทางไกล ท่านก็พยายามปรับตัวให้สามารถเรียนในระบบทางไกลได้	.80	
4	ท่านมีความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียรที่จะเรียนให้จบในระบบการศึกษาทางไกล	.80	
5	ท่านรู้สึกเหนื่อยและท้อแท้ ที่ต้องศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาสาระต่างๆด้วยตนเอง	1	
6	ท่านรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ เมื่อต้องเข้าร่วมการสัมมนาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	1	
7	ท่านไม่ค่อยมีเวลาเตรียมตัว ก่อนเข้าร่วมสัมมนาแต่ละชุดวิชา	.80	
8	แม้จะรู้ว่าการเรียนด้วยตนเองเป็นเรื่องยาก แต่ท่านก็พยายามทำความเข้าใจ	.80	
9	ท่านเตรียมตัวและจิตใจให้พร้อมที่จะเรียนให้สำเร็จ	.80	
10	ท่านได้จัดสรรเวลาให้กับการอ่านหนังสือ ทำงานส่ง และเรียนรู้ด้วยตนเอง	1	
11	ท่านได้จัดหาคอมพิวเตอร์ซอฟแวร์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนด้วยระบบทางไกล	.80	

ข้อ	ข้อความ	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ปัจจัยความทุ่มเทในการเรียน			
12	ท่านได้พยายามทำงานอื่นให้สำเร็จ เพื่อจะได้มีเวลาอ่านหนังสือ	1	
13	ท่านศึกษาค้นคว้า ชักถามข้อสงสัย จากเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน	1	
14	ท่านพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอย่างเต็มที่ แม้จะมีภาระงานอื่นๆมากมาย	1	
15	ในการสัมมนา แต่ละชุดวิชา ท่านได้ศึกษาค้นคว้า และเตรียมพร้อมอย่างเต็มที่ก่อนเรียน	.80	
16	ท่านเข้ารับการสัมมนา ในแต่ละชุดวิชาทุกครั้งตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดแม้จะมีภารกิจอื่น	1	
17	ท่านส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันตามเวลาที่อาจารย์กำหนด	1	
18	ท่านตั้งใจทำงานต่างๆที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวของท่านเองอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ	1	
19	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานที่ยากและมีจำนวนมากให้ทำ ท่านจะพยายามทำงานให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพทุกชิ้น	1	
20	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานให้ทำ ท่านจะหาข้อมูลจากหลายแหล่งมาสังเคราะห์ร่วมกัน ไม่ใช่ข้อมูลเพียงแหล่งเดียว	.80	
21	แม้จะมีภาระงานอื่นมากมาย ท่านก็พยายามศึกษาหาความรู้อย่างเต็มที่	1	
ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน			
22	ในการสัมมนา อาจารย์กำหนดประเด็นที่ศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายของแต่ละชุดวิชาได้อย่างชัดเจน	1	

ข้อ	ข้อความ	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
23	ในการสัมมนา อาจารย์ถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน	1	
24	เอกสารการสอนแต่ละชุดวิชา มีความชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจง่าย	1	
25	ในการสัมมนา อาจารย์มีเวลาให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยต่างๆ	1	
26	อาจารย์ให้ข้อมูลย้อนกลับกับนักศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่ถูกต้อง	1	
27	กิจกรรมและงานที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาทำ ช่วยพัฒนาความรู้และทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์	1	
28	อาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และแนะแนวทางในการเรียนด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	1	
29	ในภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสัมมนาเสริม/เข้ม มีคุณภาพสูง	1	
	ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย		
30	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ท่านใฝ่ฝันอยากเข้ามาศึกษา	1	
31	ท่านรู้สึกภูมิใจกับการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	1	
32	ท่านชอบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	1	
33	ท่านจะแนะนำให้เพื่อนและคนอื่นๆ เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	1	
34	หากมีโอกาสเรียนต่อ ท่านจะเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	1	

ข้อ	ข้อความ	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของมหาวิทยาลัย			
35	ท่านพอใจในการให้บริการส่งตำราและเอกสารของมหาวิทยาลัย	1	
36	ท่านประทับใจในบริการส่งตำราและเอกสารที่รวดเร็ว	.80	
37	ท่านมั่นใจว่ามหาวิทยาลัยสามารถจัดส่งเอกสาร ตำราให้ท่านได้ทันเวลา	.80	
38	ท่านประทับใจการให้บริการตอบคำถามของเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย	1	
39	ท่านประทับใจคุณภาพการให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย	1	
40	ท่านพอใจในการบริการของห้องสมุด ที่เอื้อต่อการศึกษาทางไกล	.80	
41	ท่านประทับใจในคุณภาพการสืบค้นข้อมูลของห้องสมุด ผ่านทางระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัย	.80	
42	ท่านมีความมั่นใจว่าการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยเต็มเปี่ยมไปด้วยคุณภาพ	1	
ปัจจัยลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/ การศึกษานิพนธ์			
43	อาจารย์ที่ปรึกษาเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกหัวข้อวิจัยโดยอิสระ	1	
44	อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้คำแนะนำขั้นตอนการเขียนหัวข้อและการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยอย่างเพียงพอ	1	
45	ฉันสามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้หลายช่องทาง	1	

ข้อ	ข้อความ	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
46	อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาในการให้คำปรึกษา อย่างเพียงพอ	1	
47	อาจารย์ที่ปรึกษาติดตาม เร่งรัดให้นักศึกษาสำเร็จ การศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด	1	
48	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาและแนะนำการทำ วิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด สมบูรณ์	1	
ปัจจัยทักษะที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ			
49	ทักษะในการอ่าน การเขียนภาษาไทย	1	
50	ทักษะในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ	.80	
51	ทักษะในการอ่านและแปลงานวิจัยต่างประเทศที่ เกี่ยวข้อง	.80	
52	ใช้โปรแกรม Microsoft Office และโปรแกรมอื่นๆที่ จำเป็นต่อการทำวิจัย	.80	
53	ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SPSS	1	
54	การค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทาง Internet	1	
55	การค้นคว้าหาบทความ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องจาก ต่างประเทศทาง Internet	1	
56	การออกแบบการวิจัย	1	
57	การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย	1	
58	การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	1	

ข้อ	ข้อความ	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
59	การใช้สถิติในการวิจัย	1	
60	การแปลค่าผลการวิเคราะห์ข้อมูล	1	
61	การเขียนรายงานผลการวิจัย	1	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาววิจิตรา สุพรรณฝ้าย
วัน เดือน ปีเกิด	30 พฤษภาคม 2525
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน	107/14 หมู่ 5 หมู่บ้านสหรัตนธานี ตำบลบางระกำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดเรือแข่ง(ประชาอุปถัมภ์) ตำบลบางระกำ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตำแหน่ง	ครูผู้สอน

